

ILLUSTRERAD TIDNING

IDUN

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

N:r 37 (768).

LÖRDAGEN DEN 14 SEPTEMBER 1901.

14:DE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN ..... KR. 6:— IDUNS PRAKTUFPLAGA ..... > 8:— IDUNS MODETIDN. MED PL. > 5:— IDUNS MODETIDN. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSTID: HVARJE LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 10 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRROGATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46.	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALL- DELES SÄRSKILDT FÖRMÅNL. VILLKOR. STOCKHOLM IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	--	--	---

LILLY BÄCKSTRÖM.

DEN 4 SEPTEMBER afled å herresätet Steninge i Upland efter en tids sjuklighet fru Lilly Bäckström, född von Ehrenclou, och med henne utgår adliga ätten med samma namn, sedan den i 25 år varit utslocknad å manssidan.

En hjärtevarm, konstälskande och ädel kvinna har med fru Bäckström lemnat det jordiska, och ej blott för efterlevande make, barn och barnbarn är förlusten smärtsam, utan äfven för de många hjälpbehöfvande, hvilkas stöd hon varit, och för den krets, i hvilken hon var den sammanhållande kraften.

Fru Bäckström var född midsommardagen 1840 och den varma, lifgifvande högsommar-sol, som mötte henne vid inträdet i lifvet,

vänner kring sig, utan äfven att på många-handa vis i råd och dåd bistå dem, som därav voro i behof. Många äro de förmågor, i synnerhet på det vokala området, hvilkas första steg på den törnbeströdda konstnärnsbanan hon ledde och hvilkas materiella bekymmer hon lättade. Flere af dessa unga konstnärnsadepter vunno i henne en vän för lifvet, bland dessa en af våra förnämsta sångerskor, grefvinnan Mathilda Taube. Äfven när det gällde att ställa sig i spetsen eller deltaga i ledningen af någon tillställning för ett konstnärligt ändamål, stod fru Bäckström alltid till tjänst med sin erfarenhet och sin frikostighet. Den senare togs ofta i anspråk äfven för den rena väl-görenheten och de äro nu många, som af

belyste sedan ständigt hennes stig. Hon var ett lyckans skötebarn. Rikt begåfvad af naturen, särskildt utrustad med konstnärliga anlag, kom hon tidigt i beröring med många framstående personligheter. Hennes föräldrar, bankkassören F. A. von Ehrenclou och dennes maka, född Hellström, läto hennes anlag för sångens sköna konst uppodlas hos den tidens förnämsta lärare i facket i vårt land, hofsångaren Berg, och hon lär senare äfven hafva studerat i Paris för Masset. Det är möjligt, att, om hon fullt ägnat sig åt konsten, hon äfven på denna väg skulle ha rönt framgång i lifvet, men det är säkert, att hennes lif, sådant det nu kom att gestalta sig, vardt både lugnare och kanske mer frukt-bärande.

Gift vid 19 års ålder med grosshandlaren J. Bäckström, innehafvare af firman Hellgren & comp., kom hon i en ställning, som tillät henne ej blott att samla sina konstnärliga

denna anledning stå sörjande vid hennes bår.

Musiken var den konst, som mest kultiverades i det Bäckströmska hemmet, och de allra förnämsta utöfvarne af den konsten hos oss hafva under flere decennier där åtnjutit en storartad gästfrihet. Äfven konung Oscar har stundom med sin närvaro hedrat dessa tillställningar, vid hvilka framstående prestationer kommo till utförande genom våra förnämsta lyriska förmågor och instrumentalister. Bland stamgästerna vid dessa familjefester var Ivar Hallström, och flere af hans tonskapelser utfördes vid dessa tillfällen för första gången. Fru B. var äfven en verksam medlem af konungens enskilda sångsällskap.

I vårt yttre musiklif tog fru Bäckström äfven liflig del, och den, som skrifer dessa rader, erinrar sig härvid, att hon och hennes make knappt någonsin uteblifvit från en musikalisk tillställning af värde under de senaste 20 åren. Dessförinnan hade hon naturligen också under minst lika lång tid varit en trofast åhörarinna af konserter och operaföreställningar.

Fru Bäckström företog ofta vidsträckta resor i utlandet och var å en af dessa gäst hos drottningen af Rumänien, Carmen Sylva, hos hvilken Ivar Hallström introducerat henne.

—m.

ROMANTIK.

ÖFVER PARK och villa hvilas dimmans lätta silfverflor —
in mot bryggan, gömd i vassen, någon sakta,
sakta ror.

Årors blad helt ljudlöst sänkas. Som en skygg
och vaksam and
glider båten genom grönskan in mot stenarna
vid strand.

Där hon står och väntar honom. Och knappt
hörbar åras takt
re'n på afstånd, att han kommer, hennes hjärtas
längtan sagt.

Med ett språng på bryggan står han — stark
och spidig, öm och vek,
och han böjer knä för henne — drottningen
i sommarns lek.

Ty en lek har sommarn varit. Lärkor jagan-
de hvarann —
ett »tag fatt mig, vackra gosse — vackra flicka,
om du kan!»

Någon gång en sky har flammad öfver hennes
mjälla kind —
någon gång hans stämma blifvit lika varm
som sunnanvind.

Någon gång — men inte ofta — hennes hand
har glömt sig kvar
i hans starka, bruna näfve, när det dans på
logen var.

Men för öfrigt — ej om kärlek fallit hade
där ett ord —
tills den sista svalan vände emot söder hem
från nord.

Då, när afskedet var nära, känslan också
vingar fick —
flög från hjärtat och till munnen i ett enda
ögonblick.

»Möt mig blott en gång, en enda, låt mig,
innan allt är slut,
äga dig för mig allena — vore det blott en
minut!»

Och på halft förfallen brygga står hon hvit
i djupblå natt —
hennes mörka ögon lysa under blekgul schä-
ferhatt.

Men på starka armar bär han drömmars drott-
ning raskt ombord,
och i måneglans de glida ut mot silfverfärgad
fjord . . .

Rådmansö, augusti.

DANIEL FALLSTRÖM.

HÄLSOLÄRAN I FLICK- SKOLORNA.

VI.

FRA EN NORSK MOR.

SKJÖNT NORSK og således ikke direkte
interessert i spørgsmålet: »Hälsoläran i
svensk flickskola», håber jeg, som mor og med
varm sympati för broderfolket og dets åndelige

Vid alla tillfällen då förut Aseptin och Amy-
kos begagnats bör man numera alltid använda
F. Pauli's »Antiseptisk Azymol». En stock-
holmsläkare intygar härom bl. a.: »Sedan mer än
ett år tillbaka använder jag i min praktik och
till dagligt bruk i hemmet Antiseptisk Azymol och
har funnit att detta preparat såsom gurgelvatten
och till tvättning och omslag på sår o. a. tillfäl-
liga yttre skador m. m. är af stort värde samt att
ingen af de i handeln förekommande af mig för-
sökta aseptinsorter ens tillnärmelsevis kan komma
i jämförelse med »Antiseptisk Azymol». — Den
»Antiseptiska Azymolen» säljes på blå 1/2-liter-
flaskor å 1 kr. å apotek, parfym- och speceriaffä-
rer m. fl.

Fin, hvit och fraiche bli hy och hud om man
alltid tvättar sig med F. Pauli's AZYMOLTVÅL,
som tillverkas under läkarekontroll. F. Pauli's
Azymoltvål erhöi guldmedalj London 1899.

Stil.
Skönhet.
Styrka.

Mölnlycke Möbelfabriks Utställning, Birger Jarlsgatan 18.

Tillverkar och för å lager Möbler i äldre och modernare stilarter, Sängar och Sängkläder. Möblerna som tillverkas af prima torrt trä äro solida, stil-
fulla och billiga. Lager af Mattor i många storlekar, Möbelyger, Gardiner i eleganta mönster. Portierstänger. Billiga priser.

Filialer:
Göteborg,
Borås.

rörelser, særlig da hvad der sætter kvindernes
sind i bevægelse, at redaktionen tillader mig
at deltage i diskussionen om en sag, der må
ligge enhver mor på hjerte, enten hun færdes
på denne eller hinside Kjölen.

Efter min opfatning måtte realisationen af
d:r K. Widerströms forslag: undervisning i
speciel kvindehygiene i pigeskolens övre eller
øverste klasse være et stort gode, seier vund-
et, og kraft vundet. Seier over gammel for-
dom, kraft og renhed vundet for det samfund,
hvor planen kan blive lykkelig gennemført.
I höi grad betryggende måtte det også være
at undervisningen kunde ske ved skolens kvin-
delige læge.

At mödrene, hjemmene i det store og hele
skulde stille sig i opposition til sundhedslæ-
rens indførelse i skolen kan neppe være tænke-
ligt, meget mere burde hjemmene med möd-
rene i spidsen lette skolens gjerning ved sam-
arbejde i denne vigtige sag.

Der er måske ikke andet at vente end at
en hel del vil stille sig imod forslaget; men
ikke tør man vel dömmen en sådan opposition
alene som frugt af sneversyn og mangel på
indsigt i eller interesse for ungdommens sande
vel, heller kanske som en følge af uvidenhed
om, hvad det her egentlig gjælder.

Det er derfor af stör vigtighed at sagen
nu er lagt frem til almen dröftelse og man
må være »Idun» taknemmelig for at så sker.
Gjennem den nu pågående alvorlige diskussion
vil man forhåbentlig komme til klarhed i sagen
og til overbevisning om at den lader sig be-
handle åbent og ligetil, som enhver anden
samfundsgavnlig sag.

Det værste er at de forældre, som ikke
billigør sundhedslæren i skolen, fordi den
nødvendigvis må berøre kjönsforholdene, heller
ikke vil den i hjemmet, og derved kommer
til at gjøre skolen arbeidet dubbelt vanskeligt.
Er et samarbejde mellem skole og hjem nogen-
steds på sin plads, så er det her. Den første
undervisning i »disse ting» bör en mor have
givet sin lille pige og en far sin lille gut,
helst samtidig med den kristelige påvirkning.

For nærmere at komme ind på sammen-
hængen mellem hjemmets og skolens arbeide
til sundhedens og sædelighedens fremme, og
det enes suplering af den andens, må jeg
nævne, at også hos os i Norge har dette spørgs-
mål: »Hvad skal vi sige vore børn om kjöns-
livet og hvorledes?» været oppe i sindene og
i pressens diskussion, foranlediget af to små-
skrifter, som udkom for et par år siden, begge
af to dygtige ungdommens lærere, den ene
nuværende skoledirektör Matias Skard. Straks
stod der to partier færdige til kamp. Tanken
på undervisning i skolen, hvor dette kom på
tale, blev forkastet af en flerhed som umulig.
Der er forresten ikke fremkommet noget for-
slag i denne retning, såvidt jeg ved, fra nogen
skolemand eller noget skolemöde hos os. Hvad
hjemmenes stilling til spørgsmålet angik, da
stod partierne mere ligelig mod hinanden.

Begge de nævnte småskrifter tager sit ud-
gangspunkt i dette: Vil forældre et rent og
sundt liv for sine børn, da må de selv holde
sit liv rent i gjerning og tanke. Da vil, for
at tale med en af forfatterne, »barnet på tu-
sindfoldige måder få indtryk af sædelig livs-
opfatning og löndomsfuldt vil sædelighedens
lov blive indskrevet i dets sind, så det ikke
bare blir et krav udenfra, men en livsmagt i
det». Hermed har mange brave forældre
slået sig til ro, idet de har ment at det
gode, dannede hjem, skulde være værn nok
for barnet mod usædeligheden og dens følger,
og derfor er det jeg mener, at man ikke bör
dömmen for hastigt og hårdt om de forældre,
som krymper sig for at tale til børn om disse

ömtålige ting, være sig i hjem eller i skole.
Livet viser imidlertid gang på gang, at det
bedste hjem ikke er værn nok. Det går mer
og mer op for forældre, at der er fare for-
bundet med et fortielsessystem i denne hen-
seende. Der må en undervisning til, og efter
min mening er det sent, dog forhåbentlig ikke
for sent for den unge piges velfærd at få
denne undervisning i en af de övre skole-
klasser. På et tidligere skoletrin lær den sig
dog neppe gjøre. Men her er det hjemmets
pligt at være banebryderen, tage emnet op på
et tidligere stadium, alvorligt som for Guds
ansigt, og sagligt, så det pikante og pirrende
ved tingen ingen plads får, ikke kommer til
at forurene barnets fantasi. Enhver vil kunne
forstå at hjemmet her vil lette skolens arbeide
i höi grad. Men når og hvorledes skal man
tale til börnene? På disse spørgsmål giver
vore småskrifter en beundringsværdig grei be-
svarelse. Tidligt bör det ske, uden derfor at
krænke det almengyldige lovbud: ikke at byde
barnet nogen kundskab, som det enda ikke
naturlig bryr sig om.

Dog heller for tidligt end for sent. »Bedre
at forebygge skade end at bote skade,» siger
det gamle ord. Det er grundlæggelsen af
barnets forestillingsliv på dette område det
gjælder. Vi må komme letsindighedens og
råhedens oplysninger i forkjöbet. Kommer
der for eksempel en liden bror eller søster til
verden, da er der en udmærket anledning til
at belære barnet, og det kan lade sig gjøre
uden alle gamle lyveformler. Vi må ikke
lade barnet gå og undre sig. Der kommer
ganske sikkert den tid, da det vil få sin viden
og det kanske gennem sådanne mennesker,
som du vilde bede Gud fri og bevare dit
barn fra, om du vidste, de vilde krydse
dets vei.

Undervisningsmetoden er også givet sundt
og sindigt. For eksempel: Der er sider ved
kjönslivet, hvor man også i hjemmet må tage
undervisning en aldeles som et sundhedsspørgs-
mål og hvor der ved fortielsessystemet er
anrettet ubodelig skade på tusinder af liv.
Der er ingen som helst fare ved at begynde
undervisningen i hjemmet allerede ved 3—4
års alderen. Man må imidlertid også gå ind
på forplantningslæren, som för nævnt, og kan
du begynde med plantelivet. Arbeidets vanske-
ligheder kan ikke skjules, men vanskelighederne
vil falde for situationens alvor, når vi tager fat,
frimodigt »og med Gud i sind».

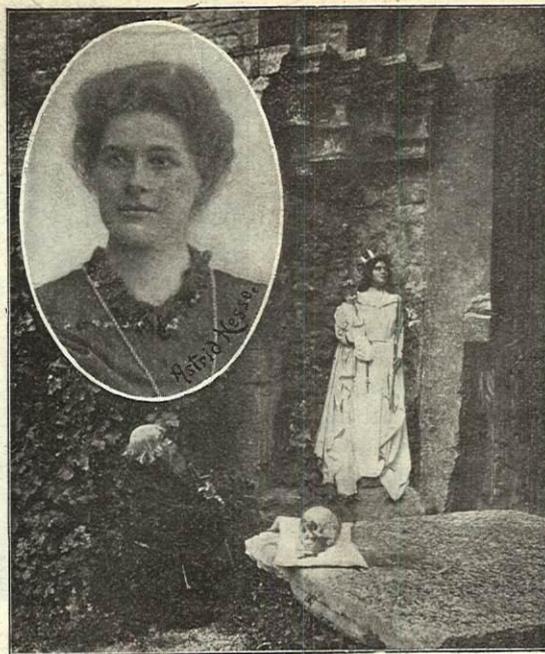
Ja, dette er nu en mors syn på hjem-
mets stilling til denne sag. Hvad vinder nu
forældre ved at tale og ikke tie her? For det
første sit barns fortrolighed. Hörer barnet
noget i kjönslig retning som pirrer dets nygjer-
righed, for eksempel om uægte børn og lignen-
de, da vil det gå til far og mor med sin
undren og sine spørgsmål og der få det svar,
som passer bedst for alder og udviklingstrin.
Dernæst: udsigt til ro og lykke i sit familie-
liv. I det barnet lærer at se menneskeheden
forplantning som et led i Guds store verdens
husholdning, lærer at se det syndige i og
sundhedsfordærvende ved forplantningsorga-
nernes misbrug, er grundvold lagt for en livs-
opfatning, der ikke kan andet end være be-
tryggende både for det selv og dets omgivel-
ser og — være det en mægtig hjælp til »at
holde sin sti ren». Hvor snart vokser ikke
vor lille pige op til at blive den store pige,
som forlover sig, gifter sig og selv skal blive
mor. Hvor ganske anderledes trygt er hun
ikke stillet, når hun på forhånd gennem en
fornuftig og kjærlig mors undervisning har
fått vide, hvad hun behöver at vide i denne
henseende, ikke mere og ikke mindre, har lært
at forstå sin bestemmelse som kvinde, lært at

se på sin hustrustilling som et kald fra Gud og dermed fået øiet op for sit værd som menneske og sit ansvar. Om nu en mor ikke vover eller evner denne undervisning, skulde hun så ikke med begge hænder tage imod skolens og takke den fordi den, som det sikkerlig vil vise sig, både vover og evner den? Og evner en mor at være sit barns første lærer i sundheds- og sædelære, skulde derfor skolens grundigere og fyldigere undervisning være overflødig? Visselig ikke. Kronen vil den sætte på værket. Og selv om den unge pige ikke blir mor, er det ikke af lige megen vigtighed at hun lærer sin egen skabning af kjende som det ypperlige Guds værk den er, som det tempel, han har beredt for sin egen hellige ånd, lærer at få og bevare agtelsen for sig selv? Skulde en sådan viden til bedste for hendes hele væsen og slægtens gavn behøve at krænke hendes blufærdighedsfølelse? O sikkert ikke. Men det må siges, at den som vil gå til lærergjerningen i den specielle kvindehygiene, må være sikker på sit kald, ikke alene som den dygtige fagkvinde, men hun må også være udrustet med noget af moderlighedens varme og væsen, noget af den personlighedens magt og myndighed, der ikke er at spøge med og dog vækker ubetinget tillid, thi det vil alle kunne indse, der skal en fuldbåren karakter til for at magte et ømtåligt emne med en hel pikeklassens gløge øine mod sig. Personligheden, karakteren spiller dog derfor ingenlunde nogen underordnet rolle indenfor de hjemlige vægge, hvor en mor taler under fire øine med sit eget hjertes barn. Eier Sverig en stab af kvindelige læger og lærere til at gå på i dette fag, den specielle kvindehygiene — da er Sverig et lykkeligt land. Jeg tvivler ikke på, at der findes.

En ting bør de mödre betænke, som modsætter sig sundhedslærens indførelse i skolen af den grund, at den unge piges blufærdighedsfølelse skulde lide derunder: Det er ikke dette, at hun ved, hvori der ligger fare for blufærdigheden, men det er dette, på hvilken måde hun får sin viden. Det er det sind, hvormed denne viden modtages, hvorpå det kommer an, og har en mor ladet sin dotter pleie tvivlsomme bekjendskaber, mandlige så vel som kvindelige, hvad der ofte sees gennem fingre med, har hun uhindret ladet hende møtte sin ånd med løst og fast fra det moderne litteraturmarked, da vil sådan slap opdragelse indebære langt større fare for den unge piges moral end de foredrag i sundhedslære, hun vil få at høre i skolen gennem en dygtig og samvittighedsfuld lærerindes mund, selv om denne er nødt til at meie ned en del af, hvad fordoms tid satte op som mønster for god kvindelig opdragelse. Dertil kommer at netop det unge sind, det rette unge sind, hvadenten det huses under glat eller rynket hud, har i eie en forunderlig nådegave, der nærmest må difineres som uimodtagelighed, usårlighed, for urene indtryk. Hvormeget høres der ikke i vor besmittede verden, der vilde ødelægge og forurense vort tankeliv for bestændig, om så ikke var. Når således selv det onde ingen magt har over det rene sind, skulde vi da være bange for at lade ungdommen kige ind i Guds skaberorden, som ikke er af det onde.

Det var ønskeligt at pigeskolen i Norge også vilde optage sundhedslæren på sit program og både for Sverigs og Norges vedkommende, att gutteskolen ikke måtte blive seilet agterud i denne henseende.

ELISA KIELLAND.

MUNK I TILLBEDJAN INFÖR DEN HELIGA JUNGFRUN.

EN RUINFEST.

UTE HVINER STORMEN kring de gamla trappgafvelhusens knutar.

Vid horisonten mellan de tunga blygrå regnmolnen och det indigofärgade, upprörda hafvets skumkrönta kammar löper en smal blodröd strimma, som säger oss, att solen nyss gått ned. Högt öfver hafvet på de ödsliga gatorna omkring Nikolai ruin synas ännu några vandrare, hvilka fördröjt sig ute i höstafonen.

Häpna stanna de för att se och lyssna. Ett knappt märkbart ljussken sipprar ut genom kyrkokorets fönster, och det låter, som om brusade orgeltoner därinne.

Är det stormen, som suckar i de brustna hvalfven, eller hålla andarne vesper i den gamla ruinen? Nej, vandrare, ännu en sista gång, innan höstens mörker inviger Visby gamla ruiner till tummelplats för andar och vålnader, ha de lefvande inkräktat det förgångnas rike; ännu denna sista af sommarens söndagar ha Sancta Marias hymner tonat under Nikolai hvalf för lefvande nutidsskarror, och i aftonens skymning tages nu därinne farväl af sommarens fåring och glädje. Där firas årets sista ruinfest.

Fröken Astrid Hesse, den unga sångerska, hvilken vid de kulturhistoriska spelen här tjustat både ut- och inländingar med sin utomordentligt vackra och sympatiska röst, har velat afsluta sitt gästuppträdande här med en konsert.

Åt denna konsert gaf fröken Hesse formen af en ruinfest, hvilken vi här med några ord och bilder vilja omnämna.

Då åhörarne i höstens tidiga skymning infunno sig vid Nikolai port, uppmanades de af marskalkar att icke med handklappningar störa den andaktsfulla stämning, som bör råda på en ruinfest.

Därinne ljödo redan sakta orgelpreludier, och andäktiga och förvåntansfulla lyssnade alla i tystnad under hvalfvens djupa, hemlighetsfulla skuggor.

Så drogs den ridå undan, hvilken skymde koret.

Däruppe på den scen, hvilken under sommaren burit Sancta Marias fromma korsfarare, möttes vår blick af en stämningfull tafra.

En skara nunnor står samlad utanför klostrets port. Unga hvitklädda

NUNNORNA VID KLOSTERPORTEN.

MÖBELTYGER,

bomulls, linne, ylle och siden,

GARDINER

Profver och illustrerad priskurant franko.

K. M. LUNDBERG

STOCKHOLM.

flickor med vaxljus i handen och korgossar svängande sina rökelsekar bryta färgrikt af mot nunnornas mörka allvar.

Vid klostertrappans fot ligger knäböjande i bön en ung brud.

Det är dock ej en jordisk brudgum, hon skall skänka sina trohetslöften.

Allvarlig och stum sträcker abedissan mot den knäböjande ett krucifix.

Orgeln brusar utan uppehåll, och då ridån åter dolt den anslående tafra, uppstämmer fröken Hesse, osynlig för publikens ögon, det sköna recitativet ur Elias' oratorium: »ditt hjärta sönderslit och ej dina kläder».

Alla konsertens vackra, utomordentligt väl valda nummer sammanbundna till en enda följd af preludier, hvilka utan uppehåll utfördes af en osynlig hand, och ur hvilka då och då brusade fram orgelmelodier, breda, sjungande fiolsoli och kyrkosånger sådana som Schuberts Ave Maria, G. Wennerbergs Davids psalmer.

Genom korets spetsbågefönster skönjdes månen i brustna skyar. Då och då grep en häftig stormhvirvel musikens toner; tumlade om med dem i vild lek, kastade dem mot pelare och hvalf för att åter släppa sitt rof och dö i en suck.

Då den stämningfulla kyrkokonserten avslutats med en tablå, hvilken visade oss en munk i extatisk tillbedjan inför den Heliga Jungfrun, lystes åhörarne under djup tystnad ut ur helgedomen af munkar, hvilka små blindlyktor mystiskt glimmade som lysmaskar i det djupa mörkret.

Fröken Astrid Hesse, hvars bild vi här ha nöjet återgifva, har studerat för professor Günther och vid operans elevskola.

Hon kommer under denna säsong att debutera, förmodligen i pagens roll i Figaros bröllop.

Säkert kommer hon genom sin utomordentligt vackra stämma, sina utpräglade dramatiska anlag och sitt sympatiska väsen att röna framgång.

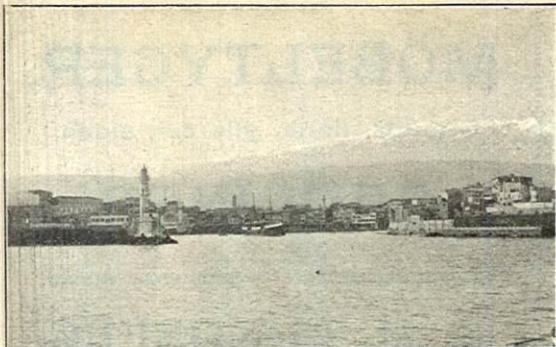
GABRIELLE RINGERTZ.

För HUSMÖDRAR Obs.! Kompositionslinne, Kragar, Manschetter o. Bröstveck. Hvita och kulörta. Ingen tvätt och strykning.

Säljes i alla välsorterade Manufaktur och Hvitvaruaffärer. SVENSKA KOMPOSITIONSLINNEFABRIKEN, STOCKH. Allm. 168 93.

OBS! Svenskt fabrikat! Garanteradt giftfria enl. Prof. Carl Th. Mörnerns analys.

En Kompositionslinnekrage varar i åratals och kostar blott 1:50. Under samma tid åtgår minst 1 duss. kragar som med tvätt och strykning kostar lägst 20 kronor. Jämförande resultat af veck och manchetter.

CANEA MED »HVITA BERGEN» I BAKGRUNDEN.

FRÅN PRINS GEORGS Ö.

CANÉA, Kretas hufvudstad och säte för den nuvarande regeringen, ligger på norra kusten af ön nedanför »Hvita bergen», som fått sitt namn däraf, att snön ligger kvar på bergstopparna ända fram på sommaren. »Hvita bergen» ha en verklig alpnatur och dess invånare, som bo på nästan otillgängliga höglätter, ha alltid varit de främste, när det gällt att ansätta ett uppror mot turkarne. Därför förlades för omkring 50 år sedan hufvudstaden från Candia till Canéa, för att man skulle på närmare håll kunna bättre hålla styr på de vilda upprorsmakarne. Staden är halforientalisk med trånga och krokiga gator och gränder samt en stenläggning, hvilken trotsar all beskrifning; men utanför stadsmurarna ligga ett par mera europeiskt anlagda förstäder, där de mera välmående ha sina bostäder. I förstaden Halépa bor öns »high commissioner», prins Georg af Grekland, i en enkel bostad, enkel och borgerlig som han själf och hela det grekiska konungahuset.

PRESIDENTEN A. MICHALIDAKIS.

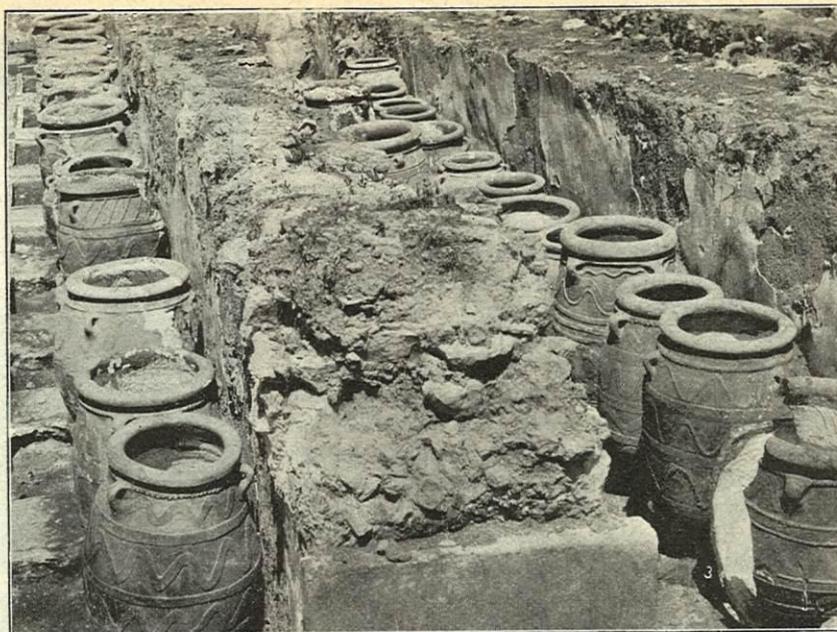
Försedd med en handskrifvelse från vår svenske kronprins, mottogs jag af prins Georg, som genast tilltalade mig på klingande danska, som han lärt under sina besök hos farföräldrarna i Köpenhamn, en stad, där han trives förträffligt och är högst populär. Vi språkade en halftimme om allehanda ting, väl ej om den kretiska frågan, men om Köpenhamn och

dess glada lif, om grekiska skurkstreck och kanaljerier, om grekiskt landtvin, som fortfarande har en stark terpentinsmak, samt om gemensamma bekanta i höga Norden. Arbets- och mottagningsrummet var möbleradt med gamla tunga ekmöbler, som förmodligen förut tillhört slottet i Athén, och hade man endast haft att döma efter rummets utstyrelse, skulle man knappast ha trott sig vara hos en furstlig person.

Strax utanför staden ligger den lokal, där det kretiska parlamentet håller sina sammankomster. De deputerade utgöra ett antal af några och sextio, däribland fyra muhammedaner. Ordföranden, herr Michelidakis, är en f. d. gymnasialrektor från Candia och räknar bland de deputerade ej färre än 23 f. d. lärjungar. Han är en energisk och på samma gång sympatisk man samt har intagit en ledande ställning under upproren på 1860-, 70-, 80- och 90-talen. Säsom president i det kretiska parlamentet har han stundom rätt svårt att hålla styr på sina gamla lärjungar, när dessa bli för bullersamma och börja att tala flere på en gång.

Ordningen på Kreta uppehålls för närvarande af en internationell skyddstrupp, bestående af franska, ryska, engelska och italienska soldater. Medan ryssarne ligga i staden Rétimos och engelsmännen i Candia, består Canéas garnison af en bataljon italienska bersagliere, som ha sin garnison utanför staden. Och om kvällarna, när man efter en solhet dag på en 40° Celsius sitter vid ett kafé nere vid hafsstranden och hämtar svalka, får man höra det vackra italienska tungomålet klinga rundt omkring från de glada bersagliernas bord.

I Candia, som likaledes är beläget på norra kusten af ön, möter man snart förödelsens styggelse från det senaste upproret 1896—97. Vid den stora gata, som leder upp från hamnen till stadens »piazza», ligga byggnaderna till höger och vänster i ruiner. Som företagsamheten ännu är ringa och penningtillgången knapp, har man ännu ej kommit sig för att återuppbygga de förstörda husen, hvilka förut inrymde hufvudsakligen affärslokaler. Men längre upp på gatan står ännu oskadadt ett minnesmärke från den venezianska tiden, tyghuset, som är byggdt i en ädel renässansstil. Och på »piazza» bland plataner och pepparträd möter oss ett annat venezianskt monument, stadsbrunnen, med 4 Markuslejon och förträffliga renässansreliefer på yttersidorna af den stora basängen. Och vid sidan

FÖRRÅDSKÄLLARE I DET MYKENISKA PALATSET I KNOSOS.

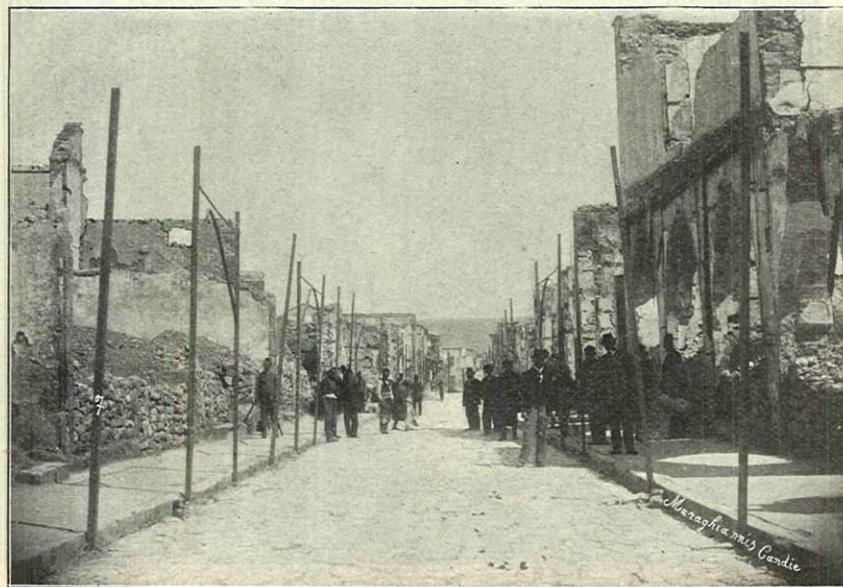
af dessa samt andra venezianska minnesmärken ha vi turkiska moskéer, minareter och brunnhus, försedda med sirliga arabiska tänkespråk.

Af de 80,000 muhammedaner, hvilka funnos på Kreta före sista upproret, ha nu de flesta utvandrat, sedan ön fick själfstyrelse under stormakternas beskydd, så att nu endast 20—25,000 finnas kvar. Denna utvandring har i så måtto skadat den unga kretiska staten, som därigenom en mängd pengar dragits från ön hvars ekonomiska bärkraft är ganska svag trots alla de välsignelser, som naturen här har skänkt i ymnigt mått.

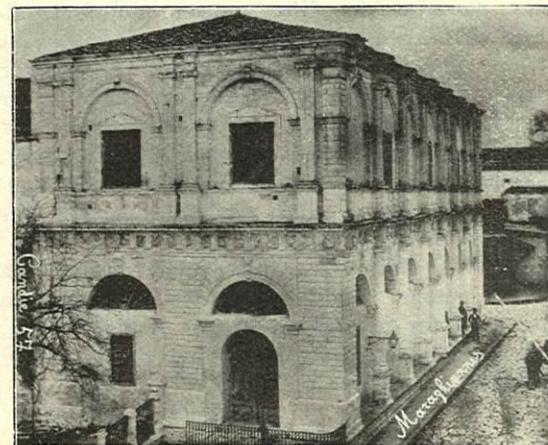

KRETISK MAN FÖRE AFVÄPNINGEN.

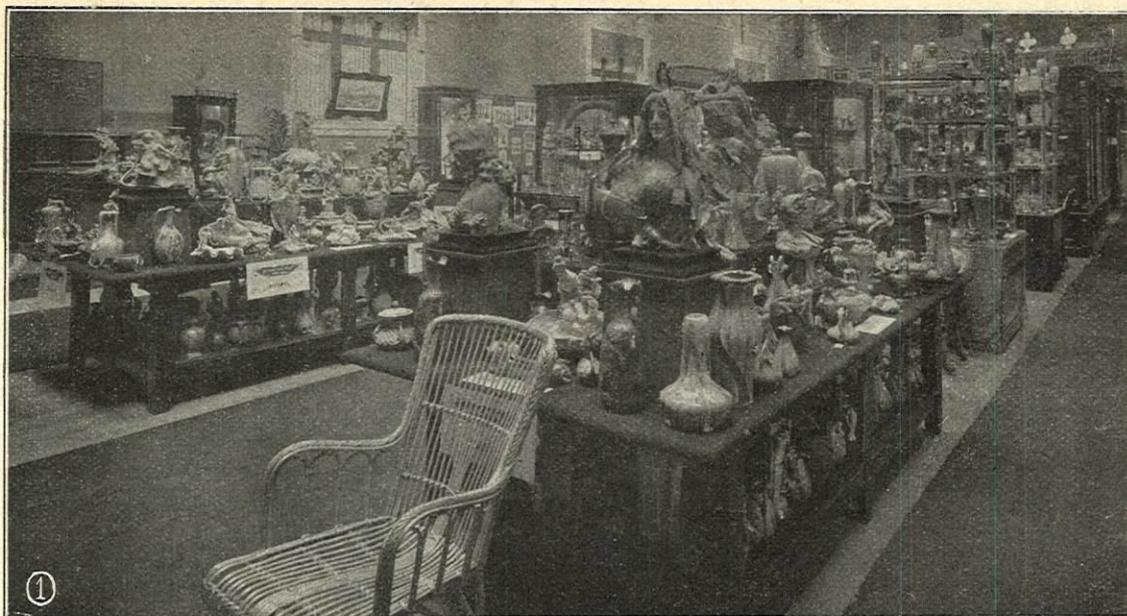
fast förbrytarne. Men å andra sidan tog blodshämnden ut sin rätt, särskildt bland sfakioterna, »Hvita bergens» invånare; och denna blodshämnd var så genomgående, att en släkt kunde vara försvunnen från jorden på ett par tre år. Det första steget till införande af den nya ordningen på ön var därför att afväpna

GATA I CANDIA MED RUINER EFTER SENASTE UPPRORET.

TYGHUSET I CANDIA.

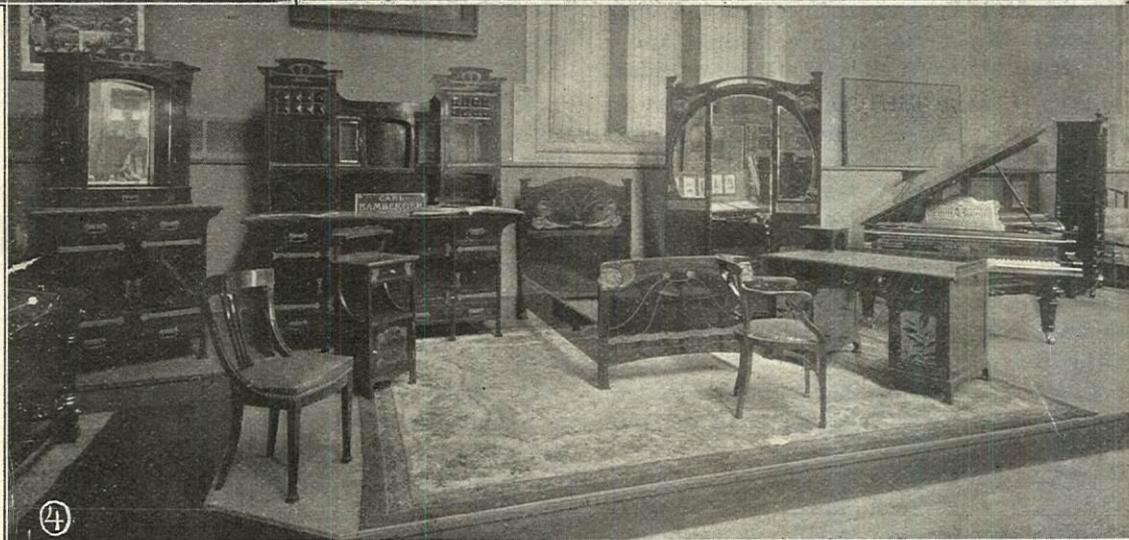

hälften af det andra årtusendet före Kristus. Särskildt frappanta äro de där funna stora freskomålningar, som fordom prydde palatsets väggar. De vittna ej blott om den höga utveckling, som konsten nått på Kreta redan vid den tiden, de ge oss äfven en inblick i dätidens seder och bruk. Sålunda se vi på en af dessa freskomålningar hofvets damer sitta djupt dekolletterade ända ner till midjan, med puffärmar och friseradt hår — under lifig gestikulation inbegripna i ett samtal. I källarrummen står ännu en mängd 1—1 1/2 meter höga lerkärl, i hvilka (såsom för öfrigt ännu i dag i Grekland) allehanda slags lifsmedel förvarades. En af våra afbildningar visar oss, huru det såg ut i förrådskällarena, som tillhörde en kretisk fursteboning för omkring 3,500 år sedan.

SAM WIDE.

befolkningen, och detta kändes ganska påkostande för den kretiska bonden. Jag träffade en dag i det inre af ön en bonde, som yttrade på tal om denna fråga: »Ja, nog är det bra, att vi sluppit undan turkarne, och att vi fått vår frihet, men — bössan och knifven ha de tagit bort från oss.» En af våra bilder visar en kretisk man i full stass före afväpningen, med bössa i handen och den stora knifven med silfverslidan instucken i patronbältet. Anmärkningsvärda äro de vida säckbyxorna, hvilka bäras af männen ej blott på Kreta, utan ock på många af Arkipelagens öar. Dessa säckbyxor ha tidtals varit förbjudna af de turkiska myndigheterna, ty, rymliga som de äro, kunna de härbergera en hel mängd farliga saker, såsom vapen, och särskildt ha de före utbrottet af ett uppror ofta tjänat som skyddande hölje för dolkar, pistoler och ammunition.

ÖSTERRIKISKA UTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLMS TATTERSALL. 1. INTERIÖR. 2. DEN ÖSTERRIKISKA BESTYRELSEN. 3. DEN SVENSKA BESTYRELSEN. 4. CARL BAMBERGERS MÖBELUTSTÄLLNING. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

Den kretiska kvinnan på landsbygden intager en tämligen undanskjuten ställning. Bondhustrun dväljes mest i köket, passar upp vid måltiderna och betraktas nästan som ett nödvändigt ondt. Den gamle grekiske skalden Hesiodos, som lefde på 700-talet före Kristus, ger på ett ställe i sina dikter den unge landtmannen följande råd: »du skall gå till ditt värf med ett hus, en hustru, en oxe och en plog.» Och liksom den grekiska plogen på flere ställen i Grekland ännu har samma konstruktion som på Hesiodos' dagar, så intar den grekiska kvinnan på landsbygden än i dag samma ställning, i jämbredd med oxen och plogen som i det 8:de århundradet före Kristus.

Husslöjden, särskildt tillverkningen af mattor, har på den kretiska landsbygden lidit ett stort afbräck genom det sista upproret i förening

med muhammedanernas utvandring. För sex år sedan köpte jag i Candia en präktig Kretamatta, som väckte ett visst uppseende i Skåne genom den slående likheten ej blott i färger utan ock i ornament med vissa skånska allmogeväfnader; och ifrågavarande matta fick också i enlighet med intendenten Karlins önskan en plats på en utställning, som var anordnad af kulturhistoriska muséet i Lund. Denna gång har jag på en af mina resor genom ön förvärfvat en mindre väfnad, som likaledes företeer en öfverraskande likhet med skånska allmogemönster.

En timme från Candia ligger den urgamla staden Kuosós, där sagokungen Minos hade sin fursteboning. Där har engelsmannen Evans nyligen utgrävt ett storartadt palats från förra

PLIKTKÄRLEK. SKISS FÖR IDUN AF HJÖRDIS.

»VILL DU EJ DELA DINA rosor och ge några åt min vän Valter Storm? Han står där så ensam, han har inte som jag sin lilla fästmö här,» hviskade Erik Hellner åt en ung flicka, som, med ögon strålände af glädje, just ville sticka en bukett vackra rosor i hans hand.

»O, så gärna, du kära gosse,» svarade flickan, i sitt innersta glad öfver sin väns ömma hjärta, och de båda unga människorna gingo fram till en tredje, som stod lutad öfver balustraden kring galleriet i universitetets försal.

»Valter,» sade Erik, »min fästmö vill så gärna ge dig några rosor.»

»Jag är så glad att lära känna er, och jag önskar er all lycka. Tänk, så tråkigt för er fästmö att ej få vara här!» Och hon gaf Erik en blick, som tydligt sade, att det var mer, än hon hade stått ut med.

»Tack, fröken Wall, för er vänlighet. Min fästmö är så långt borta, och det föll mig aldrig in att sätta i fråga, att hon skulle resa hit för min examen.»

Irma Wall såg förvånad på honom. Han såg så god ut, riktigt varma, vackra ögon, hur kunde han yttra sig så lugnt, nästan likgiltigt! Var nu inte det, att ens trolofvade tog medicine licentiaten, att han äntligen stod vid sitt mål, var nu inte det skäl nog för en resa, om det så vore från Nordkap? Gud ske lof, att inte hennes gosse tänkte så!

Hon tog sin fästmans arm, och de gingo alla tre tillsammans utför trapporna. Därute sken solen vårkyllig och klar, och de unga stodo en stund bländade af dess glans, men så skakade de hand och skildes. I detsamma kom en ung flicka, smärt och vårfrisk, klädd i en enkel mörkblå dräkt och med en violbukett i handen, långsamt uppför trappan. Hon stod ett ögonblick stilla, med sina mörka ögon fästade på Valter Storm, men gick så fram, lade lätt sin hand på hans arm och sade sakta: »Valter, här är jag.»

Valter stirrade förvånad på den täcka uppenbarelsen, men så kom plötsligt ett glädjeskimmer i hans ögon, han tog den unga flickans båda händer i sina och utropade: »Ellen, är det verkligen du!»

»Ja,» sade flickan rodnande och leende, »det är jag, och jag är så glad, att jag kom i tid. Vill du ha de här?» Och hon stack violerna i knapphålet på hans rock.

»Tack skall du ha,» sade Valter och lade litet tvekande och förläget sin fästmöns arm i sin. »Hvart skola vi gå?» frågade han sedan.

»Jag vill helst först se rummet, där du tog examen,» svarade Ellen hastigt, »sedan går jag, hvart du vill.»

Valter skrattade. »Det blir bra, då kunna vi sitta en stund i försalen sedan och prata.» Och utan att märka Erik och Irma försvunno de i universitetet.

»Det var ett lustigt förlofvadt par, du,» sade Irma och skrattade hjärtligt; »du måste berätta litet om dem.»

»Ja, låt oss sätta oss här vid fader Geijers fötter, så skall du få höra historien om min vän Valter.»

Och Erik berättade.

»Som Gluntens och Magisterns vänskap började äfven vår en kväll vid »allmänna sångens» toner. Det var en vacker septemberafton med blek, varm himmel öfver domkyrko-spirorna, och då sångarne skildes på torget och min nye kamrats arm drogs ur min, följde jag ögonblickets ingifvelse och föreslog honom en promenad på Slottsbacken och sedan en smörgås på Gästis.

Han rodnade, en riktig vacker gossrodnad, och svarade: »En titt ditupp vore nog härlig i kväll, men ert senare förslag kan jag ej gå med på, och då vill ni kanske ej ha mitt sällskap.»

Märkvärdigt nog höll jag min tunga i styr den gången och gjorde inga frågor om anledningen till hans nekande, ehuru jag nu är öfvertygad om, att han utan ringaste blygsel öppet skulle ha dragit fram sin ytterliga fattigdom i dagen. Jag tog honom blott under armen, och vi vandrade i väg. Innan vi passerat Nybron, visste vi, att »Kemicum» och »Sotis» skulle bli vår gemensamma valplats under arbetsåret, innan vi sträfvat upp-

för Slottsbacken, voro vi bröder utan punsch eller balar, och innan vi skildes den kvällen vänner.

Vi voro båda nitton år, men Valter tycktes mig många år äldre och klokare. Ej så, att han var lillgammal eller brådmogen, tvärtom hade han en sällsynt öppen blick och en naturlig pojkkaktig munterhet, men han hade redan då denna djupa uppfattning af plikt-uppfyllelsens höghet, som under alla dessa år satt sin prägel på hans lif och handlingar, och det var helt säkert detta, som kom honom att i allt vårt ungdomliga diskuterande synas äldre och mera utvecklad. Det fanns ej ett spår af misstänksamhet och inbundenhet hos honom som så ofta hos den, som ensam och fattig börjar kampen om en plats i världen. Jag visste därför inom kort, att han var född i Småland i en torftig komministergård, där hans fattiga föräldrar tappert försökte att hindra anden att tvina bort under de naggande bekymren för ekonomin. Så gingo de första barnaåren, tills han plötsligt flyttades från sin födelsebygds karghet till Norrlands lyftande sköna storhet. Fadern, som själf stammade däruppi från, hade blifvit finnpräst i hopp att så lättare kunna betala sina studie-skulder, och där bland Lapplands älfvar och fjäll växte Valter upp. Skoltiden gick och i sinom tid eröfrade han sin hvita mössa och vi blefvo kamrater här.

Det är, som hade de båda landskap, hvilka sett honom födas och fostras, gifvit honom af sin naturs starkast utpräglade drag. Det finns hos Valter en seghet och viljekraft, som nästan förskräcker, eller som åtminstone i hans första ungdom verkade ej så litet hårdhet, tills detta intryck plötsligt svann bort för den klara, friska blick på lifvet, som han kunde tolka så, att vi kamrater tyckte oss andas hög, ren bergsluft, när vi finga honom in på det kapitlet.

Du ler åt min entusiasm?

Ser du, jag hörde en gång en professor i ett tal minna sina studenter om, att de höjder, där man såg sanningens sol lysa klarast, där luften var mest fri från det ondas besmittelse, och där man var närmast idealet, de höjderna kunde man nå, hur anspråkslös och obetydlig den plats än vore, som man här stode på, och mot de höjderna sträfvar min vän mer verkligt än någon annan man, jag kánt.

Du frågar, om han inga fel har. Han är ju människa. Han är häftig och kan vara hänsynslöst skarp, om hans ideal af sanning och rätt smutsas i tal och handling, och han är lågsint så till vida, att en sådan handling kan för månader skilja den från honom, som han verkligen kánt vänskap för. Du skulle höra hans skälvande sorg, när han talar om en sådan vän, och du skulle förstå honom. Det är sannerligen ingen egenrättfärdighet, som drifver honom, det är ett lifsbehof af renhet och oskymfede ideal. Du frågar om han är religiös. Nej, inte så, som ni kvinnor mena det, men han har de största af alla kristliga dygder, han är renhjärtad och ödmjuk. Du skulle ha sett, hur han bar den tidiga, bittra förlusten af far och mor och därmed af hvarje ekonomisk hjälp, eller hur tacksamt han mottagit de måttligaste skänker af ödet. Man kände sig själf som en afslöjad otacksam inför ett af dessa glada utbrott öfver fördelar, som man själf skulle ha ringaktat. Och så kämpade han sig fram med en arbetsglädje, som gjorde arbetet till lek, och med en plikt-kärlek, hvori man tyckte sig spåra moderns glada och villiga offrande af sig själf, det drag hos henne, som tycks ha gjort det djupaste intryck på sonen. Och nu skall du få höra,

hvilket underligt uttryck denna hans plikt-känsla en gång tog.

Vi hade båda tagit medicine kandidaten på våren, och vi skildes åt för att under sommaren hvila på våra nyskurna lagrar. För första gången på många år skulle Valter hvila, och han reste upp till sina fjäll för att återse sitt sköflade hem än en gång. Sommaren gick, och i september voro vi åter här. Jag såg strax, då vi möttes, att något hade förändrat min vän. I hans ögon hade kommit ett uttryck som hos en människa, hvilken frivilligt eller ofrivilligt påtagit sig ett ansvar utan att veta, om han förmår att föra allt till en lycklig utgång. Vi hade gjort vår rond i salarne på sjukhuset och gingo tillsammans därifrån hem till mig, allt under det jag pratade om min sommar, så att jag knappt märkte, hur tyst Valter var.

Då vi slagit oss i ro och tändt hvar sin pipa, säger han helt kort och godt: »Erik du, jag är förlofvad.»

Jag blef så häpen, att jag ej kom mig för att svara genast, men min blick sökte öfverlagdt hans vänstra hand.

»Ja,» sade min vän med ett litet leende, »ringen sitter där.»

Jag skakade hans hand med en lyckönskan, — du vet, att vi män ha ej ett så rikt förråd på ord vid sådana där tillfällen — och gjorde väl sedan någon vanlig anmärkning.

Jag kände, att den där nyheten hade något att göra med hans förändrade uttryck, och det var mig omöjligt att på vårt vanliga kamratliga sätt göra frågor, och efter en liten paus frågade jag blott, om jag kunde få se hennes porträtt.

»Det är omöjligt,» svarade Valter, och jag såg den gamla gossaktiga rodnaden färga hans kinder, »jag har det ej.»

Så reste han sig, gick ett slag öfver golfvet och ställde sig en stund vid fönstret med ryggen mot mig. Vi tegeo båda, men så vände Valter sig beslutsamt om och sade, i det han återtog sin plats: »Vill du höra hela historien? Jag tror, det skulle göra mig godt att berätta den för dig. Jag har gjort, hvad jag kände vara en plikt, och ändå pinas jag ibland af en tvekan, om jag gjort rätt.»

»Berätta på du, min gosse,» sade jag, och Valter berättade sin historia så:

»Jag hade varit däruppe några veckor i fullkomlig ensamhet, en sådan ensamhet, som blott finnes bland bergen, hade njutit helgdagsstunder för öga och öra bland fjäll och forsar med alla dess drömmande dagrar, så mycket härligare efter alla år här på slätten, och mitt sinne hade en jämnvikt och en ro, som man blott sällan når, tyvärr. Jag hade ännu ej vågat mig fram till mitt gamla hem. Jag gick lönligt omkring det som en spion, kände mig underligt dragen att se, hvilka människor det låga taket nu hyste, och dock saknade jag kraft att stilla min nyfikenhet. Prästgården ligger nedanför en bergklint, och däruppe satt jag timtals och såg med en sorts bitter tillfredsställelse, att allt var sig likt som fordom. Gardinerna lyste hvita som i mors tid, höns och tuppar tycktes nu som då vara prästgårdens själfsväldiga, bortskämda barn, och jag satt och stirrade och drömde om flydda år.

Kanske hade jag till slut rest min väg utan att komma mitt gamla hem närmare, om jag ej en dag fallit och vrickat min fot och på så vis tvingats att taga min tillflykt dit. Jag blef väl emottagen och omhuldad på alla vis. Min skada var ej farlig, men envis, och jag kom så att fjorton dagar bli gäst i mitt forna hem. Käre vän, det var ej mycket likt sig, sedt på nära håll, kanske mindre fattigt, men

HULTMANS CACAO

har brutit väg för den svenska Cacao-fabrikationen.

Dess absolut renhet garanteras, men förbrukare däraf uppmanas enträget att vid köp noga tillse, att de verkligen erhåll Hultmans Cacao och icke billigare uppblandade och förfalskade cacao-sorter af svensk eller utländsk tillverkning, hvilka ofta utgifvas för Hultmans Cacao.

Partiförsäljning: **Hultmans Fabrikers Filial, Riddargatan 10, Stockholm.**

också mindre lyckligt. Pastorn var en tung-sint grubblande själ utan den sanna glädje, som man gärna vill se hos ordets förkunnare, och hans fru hade med all säkerhet offrat mer för att följa sin man, än hon i själ och hjärta nu fann lifvet med honom värdt. Förstär du då, hur luften där var? Barnen voro många, men de tycktes inte heller kunna ersätta modern det förlorade paradiset. Hon hade blifvit uttråkad och bitter i livvets strid, och bittra kvinnor göra hyarken barn eller gamla glada.

I detta hem var min trolofvade barnfröken, guvernant eller hjälpreda, hur du vill kalla det. Hon är som jag en hemlös stackare, som af välvilliga människor hulpits till så mycken bildning, att hon kan ärligt förtjäna sig ett fritt vivre och en liten skärf därut-över. Hon är 18 år, knappt mer än ett barn, med ett barns törst efter kärlek och sol, men hvar hon sökte denna lifsnödvändig-het, blef hon obarmhärtigt stött tillbaka. Ej så att de voro ovänliga emot henne, men de stodo häpna och afvisande inför hvarje hennes känsloutbrott, och det stackars barnet lämnades ensamt med sitt unga, vaknande känslolif och sina glödande kinder. Aldrig har jag känt medlidande med någon så som med henne. Jag såg, hur det skulle gå. Hon skulle till slut resignera, tro att lifvet var ämnadt att lefva utan lycka och ljus, blifva bitter äfven hon, i bästa fall apatisk, och en varm, rik själ hade förtorkat och dött. Nåja, det där är kanske vanligare, än jag tänkt mig, och jag försökte resonnera mig till en kylig uppfattning af saken.

Det lyckades illa, och jag låg där dagen lång på soffan i prästens rum och kände mig missbelåten med mig själf och min omgifning, ehuru de tappert försökte att göra lifvet så drägligt för mig, som det stod i deras makt. Det var den där flickan, som hela dagen tog mina tankar.

Du tror naturligtvis, att jag var kär. Ja, om djupt medlidande är kärlek, men det är det ej, och det fanns intet hos henne, som kom mina pulsar att slå fortare. Men hennes ögon lofvade mycket, och jag tänkte mig ofta, hur hon skulle kunnat bli i god jordmän.

Ja, så gick tiden och den gordiska knut, mitt medlidande knutit, blef allt svårare att lösa. Jag hade nästan hetsat upp mig därhän, att det syntes mig, som komme det öfver mitt hufvud, om denna spänstiga ande förkrymptes. Jag hvälfde planer om att skaffa henne annat arbete i annan ljusare omgifning, och flere gånger var jag besluten att tala med prästen. Men det var ett allt för underligt sätt att löna gästfrihet, att ens min underliga uppfattning kunde göra det till verklighet. Och kallsinnigt försökte jag intala mig, att jag ingen rätt hade att oombedd ingripa i en människas öde, om det aldrig så syntes mig som en plikt.

Så stodo sakerna en dag, då prästen vid middagen anmälde att länsmannen i socknen skulle komma till honom i kommunala angelägenheter och stanna i prästgården några dar. Jag såg prästfrun kasta en hastig blick på Ellen — hon heter så — och såg, hur barnets ögon blefvo mörka och kinderna heta. Jag log ett medömkans löje öfver mig själf och mitt ovisa och onödiga nit och såg genast lösningen på den kvistiga frågan enkel och klar. Jag såg forskande på flickan, och då hon mötte mina ögon med en ängslig bedjande blick, trodde jag mig däri spörja en skygg bön om misskund med den första kärlekens förvirring, och jag log ett välvilligt leende och såg ej mera på henne.

Det var ej utan ett visst intresse, som jag

tog den man i skärskådande, som jag utsett till räddning åt min själftagna skyddsling. Han var en liten man med betydliga anlag för fetma, och ögon, som hade den förhatliga ovanan att titta åt olika håll. Min första tanke var, att flickorna äro underliga ting, men så kom jag ihåg, att en skön själ kan bo i en torftig stofthydda, och ansträngde mig sedan att upptäcka den.

Det gick inte bra, men jag hoppades, att Ellens ankomst skulle framtvinga den. Hon kom, blyg och rodnande, och jag skall aldrig glömma den blick, hvarmed länsmannen öfverfor hennes lilla gestalt, då han tog hennes utsträckta hand och sade: »Så rödblommig och fager, fröken Ellen, och fyllig håller lilla rosenknoppen också på att bli.»

Erik du, jag skändes för mitt kön, det var något af slafhandlare öfver karlen, och jag kände en vild lust att slå honom, den uslingen, som till på köpet hade den oförskämtheten att se menande på mig.

Den arma flickan stod där röd som blod med tårar i ögonen, medan länsmannen, antagligen smickrad af hennes förvirring, skrattade godt åt sin egen råhet. Jag var för ond för att tala. Ellen mumlade något och försvann, och då prästen i det samma kom in, linkade jag min väg.

Jag låg länge vaken den natten och tänkte på, hvilket öde den stackars Ellen gick till mötes, om hon skänkte sig åt mannen därinne. Jag visste, att han var rik och sådant är en svår frestelse för den, som ingenting äger, och hon trodde kanske, att det skulle vara ett steg mot friheten att blott tjäna en herre. Jag led, när jag tänkte på, hur hon skulle sköffas på alla illusioner, den ena efter den andra, och till slut stå så oändligt mycket fattigare, än hon nu var.

Näväl, det blef morgon, och jag återsåg hjälten och hjälttinnan i mina funderingar, den förra själfbelåten och nöjd, den senare med utvakade, förgråtna ögon. Jag blef upprorisk mot dem alla, men mest mot den kvinna, som borde vara för detta barn i mors ställe, men ingenting gjorde för att leda det. Så gick dagen och aftonen kom. Prästen och hans fru hade gått till en sjuk sockenbo, och jag satt ensam i prästens rum. Halft slumrande hörde jag röster i salen bredvid, utan att dock göra mig reda för, hvilka de tillhörde. De talade lugnt och jag söfdes alltmer af deras mummel, då jag plötsligt vaknade och sprang upp vid ett kväfdt rop därifrån.

Innan jag hunnit tänka en tanke till slut, rycktes dörren upp, Ellen kom in och stängde den och stod så med ena handen på låset och den andra krampaktigt tryckt mot sitt hjärta, hvars hårda slag jag själf förnam. Hon var blek och andades kort, och så stod hon lyssnande, tills dörren från förstugan stängdes, och steg försvunno öfver gårdsplanen. Då vände hon sig om, och när hon såg mig, slog hon båda händerna för ansiktet och brast i öfvergifna snyftningar.

Så stod hon en stund, tills steg hördes på förstugukvisten, då sprang hon i full förtviflan fram till mig och hviskade i afbrutna satser: »Hjälp mig, ni som är god! De vilja ha mig därhän. Jag känner, att de fordra det som ett tack, för hvad de gjort för mig. Men jag vill ej, jag vill ej! Och ändå vet jag, att det blir så till slut. Kanske vore det alltid bättre än att vara här, ty detta är ej lif,» mumlade hon för sig själf. »Är det då en synd att vara så värnlös, som jag är, efter jag blir så behandlad,» utropade hon till sist och ett sublimt uttryck af öfvergifvenhet kom i hennes ögon.

A. B. MAX SACHS STOCKHOLM

Guldmedalj
Stockholm 1897.

Guldmedalj
Paris 1900.

NYHET!

*Salongsmöbel — Prinsessans modell — finpolerad mörk mahogny — äkta bronsbeslag — klädd med prima halvesiden — bestående af: 1 Sofa, 2 Fätöljer, 4 Stolar, 2 Taburetter samt 1 Salongsbord. Komplet 725 Kr.

Förfrågningar besvaras omgående.

Och då gjorde jag, hvad du och många med dig skola le åt och döma som en don-quistotisk handling. Jag bad en flicka, som jag föga kände, och som jag ej älskade, att blifva min hustru. Jag kunde ej annat, Gud hjälpe mig.

Snart därefter förde jag min fästmö, som, utan ett ord af kärlek från mig, utan ett ömhetsbevis, villigt och tryggt lämnade sitt öde i mina händer, till en vän i en nordlig kuststad. Och här har du mig och historien om min förlofning. Underlig, tycker du, eller hur?»

Jag var stolt öfver min väns ädla, varma hjärta, men jag kunde ej underlåta att fråga honom, om han tänkte därpå, att för någon af dem kanske en dag en kärlek skulle komma, som gjorde detta band till en olycka. Valter skiftade färg och svarade upprörd: »Om jag tänkt därpå! För hennes skull pinar mig den tanken, ehuru hon vet, att hon då genast har sin frihet. Ej hvad mig själf angår, ty detta band är mig lika heligt som det heligaste, och jag vet, att frestelsen att svika min plikt ej skall komma.»

Erik Hellner tystnade.

»Och har den ej kommit?» frågade hans fästmö.

»Nej, tvärtom tycks bandet ha blifvit fastare, ehuru de ej sett hvarann under dessa fem år, men han har varit hennes rådgifvare i allt och med varmaste intresse glädt sig åt den utveckling hos henne, han skymtade i hennes bref.»

»Åh, en sådan bedragare din vän är!» utropade Irma med ett hjärtligt skratt. »Men, stackars gosse, han har väl lurat sig värst själf. Erik, är du så blind, att du ej förstår, att Valter Storm alla dessa år vandrat i töcken och ej själf märkt, hur kärlekens sol setat och lyst bakom dem. Skall din oförståndiga fästmö behöfva leda dig på rätt väg i det fallet? Men ni karlar förstå hvarken er själfva eller andra, när det gäller sådant. Tänk, att själf tro, att ens kärlek är blotta pliktuppfyllelsen! Men kanske ligga de två sakerna närmare hvarann, än jag förut tänkt på. Du dumma pojke, är du inte riktigt öfvertygad om sanningen i min upptäckt?»

Innan Erik hann börja att försvara sig, fick Irma se det unga paret komma ut från universitetet och taga vägen ner åt staden. I backen tappade flickan sin handske, och då de båda böjde sig ned för att taga upp den, tryckte Valter en lång kyss på hennes kind. De reste sig hastigt upp och stodo så ett ögonblick som ett par ertappade brottslingar, men så drog Valter hennes arm intill sig och de fortsatte sin väg. Valter böjde sig ned och sade något, ett lyckligt, förnöjdt skratt hördes, och så voro de ur sikte.

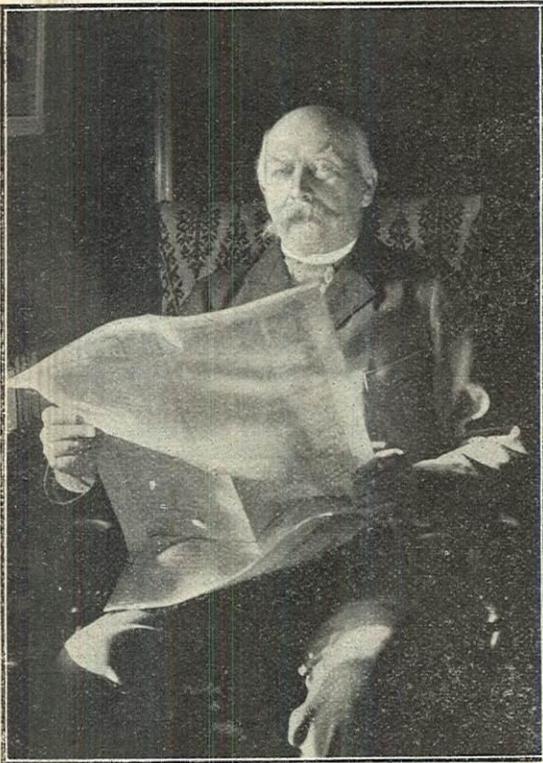
»Tviflare,» sade Irma med komisk patos, »tror du nu, att din vän älskar eller helt enkelt gör sin plikt?»

C. W. Schumacher
Kongl. Hofleverantör
Norrländsgatan 17, Stockholm.

NYHET!
Mältade brödsorter.

HUSHÅLLSBRÖD, å 42 och 25 öre.
mältadt hvetebröd
HUSHÅLLSBRÖD, å 38 och 25 öre
mältadt rågsiktbröd

BRÖD HUSHÅLLS-
Limpbröd om 1 kilo, 38 öre
efter
vikt. PREUSSISKT
bröd om 1 kilo, 35 öre.

STÅTHÅLLAREN PÅ GRIPSHOLMS SLOTT H. A. ANKARCRONA. A. BLOMBERG FOTO.

EN BATALJMÅLARE.

SJUTTIO ÅR FYLLER i dag ståthållaren på Gripsholms slott Henrik August Ankarcrona. På målarkonstens område har A. sedan många år ett befast namn genom sina batalj- och ökenmålningar.

A. deltog åren 1858—61 som officer i fransk och spansk tjänst i flere afrikanska fälttåg, hvilka förskaffat honom ämnen till en mängd skildringar, som utmärka sig genom sin liffullhet och natursanning. Han vägledes till en början af Karl XV, sedan af Boklund och Höckert och intager numera ett själfständigt och aktningvärdt rum inom den svenska konsten.

Ej sällan har han hämtat sina ämnen från historien, hufvudsakligen från 1600-talets krig.

Den vördade åldringen, som är en bror till öfverhofjägmästaren och ståthållaren å Stockholms slott, K. V. Ankarcrona, lefver alltså ett verksamt lif å den gamla Vasaborgen vid Mälaren, deladt mellan konstnärlig id och de plikter, som krävas af ståthållaresysslan.

EN MÄRKESDAG FÖR DEN SVENSKA FLICKSKOLAN.

MED DETTA NAMN kunna vi med skäl beteckna sistförflutne 7 september, då fröken *Sigrid Rudebeck*, den högt förtjänta grundarinnan och föreståndarinnan för den Rudebeckska flickskolan i Göteborg, fyllde 70 år. Med anledning af dagens betydelse hylades den afhållna lärarinnan af forna och nuvarande lärjungar, af forna och nuvarande lärare och lärarinnor samt af Flickskolenämnden i Göteborg, från hvars uppvaktning i det blomstersmyckade hemmet Idun meddelar en bild.

Sigrid Rudebeck föddes i Norrköping den 7 september 1831. Föräldrarna voro kyrkoherden därstädes fil. d:r Per Erik Rudebeck och hans maka Sigrid Gustafva Brydolf. Redan vid tio års ålder förlorade Sigrid och hennes sex små syskon sin mor. Förlusten mildrades något därigenom, att en vänninna

till den affidna tog vård om dem och snart blef deras nya moder. Deras studier leddes af enskilda lärare, och Sigrid stannade kvar i hemmet, tills hon omkring år 1854 begaf sig till fröken Cecilia Fryxells pension på Karlsund i Västmanland för att där genomgå en kurs för utbildande af lärarinnor. Som biträdande lärarinna stannade hon sedan kvar i pensionen. Att få en egen skola var dock allt ifrån begynnelsen hennes önskningsmål, men för att hinna dit, måste hon själf utvecklas och få större pedagogisk erfarenhet. Denna förvärfvade hon sig dels som lärarinna i enskilda hem, dels och förnämligast under de tre och ett halft år hon förestod den nybildade Familjföreningens skola i Göteborg. Denna lämnade hon i juni 1869, och den 5 augusti samma år öppnades hennes egen. Början var anspråkslös. Af tjugufem anmälda elever voro endast tio närvarande och fingo deltaga i den bön, hvarmed den kände missionären, d:r P. Fjellstedt, invigde den nya skolan.

Bönen har blifvit hörd, och Guds välsignelse har så hvilat öfver arbetet, att elevantalet nu i allmänhet uppgår till 200, inrymda i fröken Rudebecks eget hus vid Bellmansgatan.

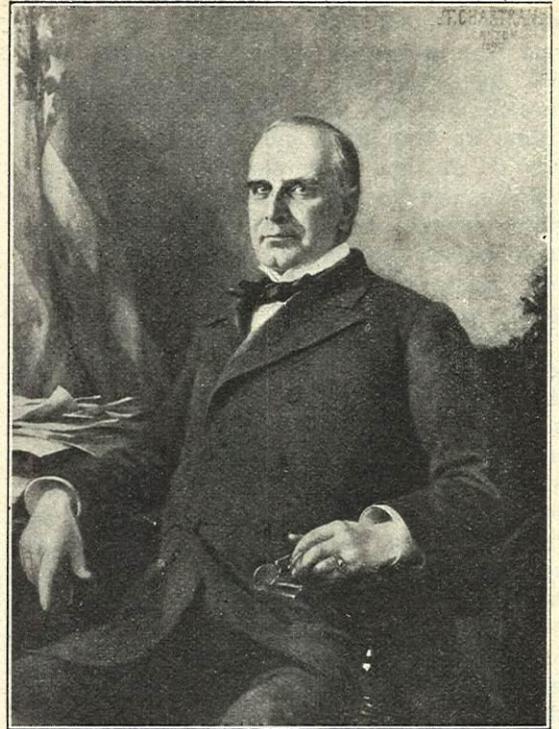
UR DAGSKRÖNIKAN.

ÖSTERRIKISKA industriutställningen i Tattersall, som nu pågår sedan några dagar, har tillkommit för att ge vår svenska affärsvärld ett begrepp om det vackra kejsarrikets industriella ståndpunkt i närvarande tid.

Expositionen omfattar möbelfabrikation, silfver- och bronsartiklar, däribland många båda vackra och dekorativa, musikinstrument, handskar, modeartiklar, viner, textila föremål och — krigsmateriel m. m.

Som utställningen af allmänheten mottagits med lifligt intresse, meddela vi våra läsare i dagsnumret en interiör af expositionen samt af dess österrikiska och svenska bestyrelse.

Österrikarna äro, räknade från vänster till höger å gruppbilden: kejsarliga rådet A. Schwarz, direktör A. Hayek, hofsekreteraren von Poppovich, kommissarien J. Grünwald, kejsarliga råden Wiesenburg, Katzau och M. Hirsch. Den svenska bestyrelsen, likaledes räknad från vänster till höger, utgöres af: rektor V. Adler, artisten A. Wallander,

PRESIDENTEN MC KINLEY, NYLIGEN FÖREMÅL FÖR ANARKISTATTENTATET I BUFFALO.

grosshandlaren C. Bengtson, kommerserådet J. F. Pihlgren, byggnadschefen A. O. Alrutz, gen. konsul E. Fränckel, grosshandlaren A. Thiel, hofkappelmästaren C. Nordqvist, grosshandlaren J. Sachs och civilingenjören A. Lagrelius.

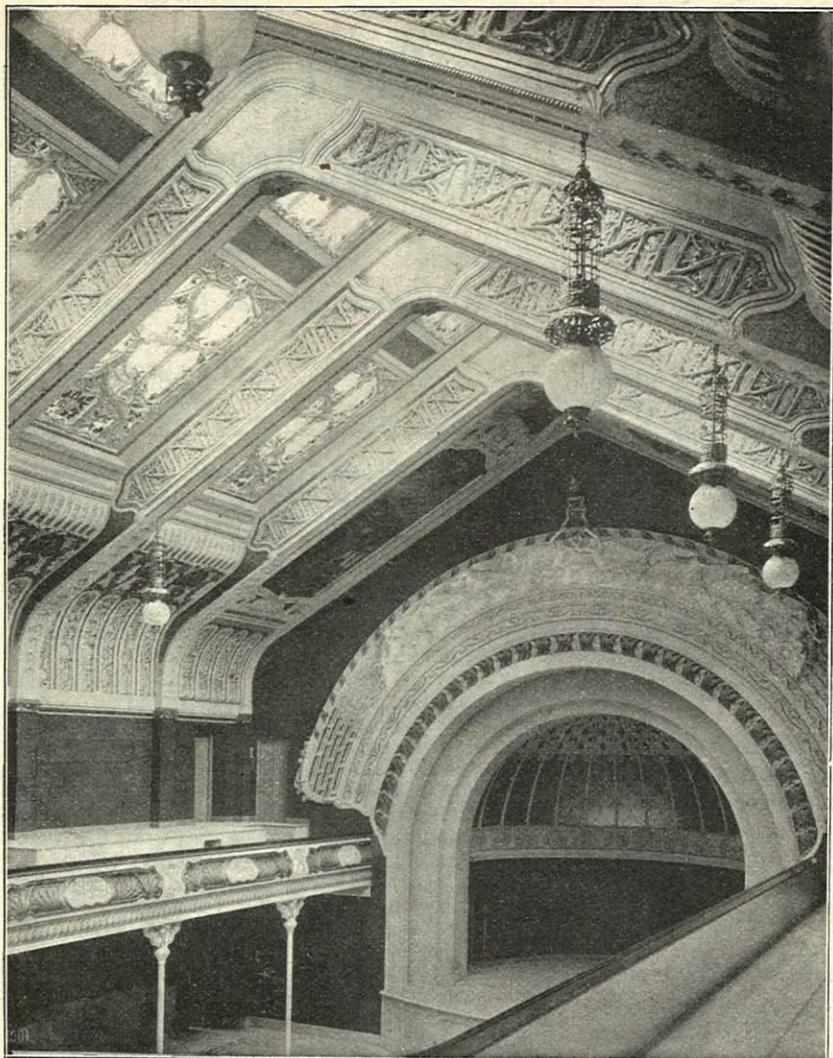
*

EN FURSTEKOLONI. Det danska lustslottet Fredensborg norr om Köpenhamn är innevarande höst, liksom flere föregående år, samlingsplatsen för några af Europas regenter, hvilka därstädes i en vacker natur pläga söka några veckors vederkvickelse efter strapatserna på den storpolitiska värdjobanan. I år stå deras besök därstädes i sammanhang med Tycho Braheminnets frände på ön Hven, hvartill komma de sedvanliga stora höstjakterna.

Det är nu lif och rörelse i den lilla staden Helsingör, öfver hvars kaj de celebra gästerna göra sin entré i den gästfria danska fursteborgen bland Nord-Själlands bokar. I förra veckan anlände sålunda det ryska kejsarparet och ett par dagar senare steg konung Edvard af England,

FRÖKEN SIGRID RUDEBECK UPPVAKTAS PÅ 70-ÅRS DAGEN AF FLICKSKOLENÄMNDEN I GÖTEBORG. OLGA RINMAN FOTO.

DEN NYA SVEASALEN I STOCKHOLM, SOM I DAGARNE INVIGES.
A. BLOMBERG FOTO.

olycka, stått upp igen ur grus och spillror att mottaga det nöjeslystna Stockholm. Hvem minnes ej den stora eldsvåda, som den 5 mars 1899 fullständigt förstörde den vackra, af hufvudstadsborna så besökta och omtyckta Sveasalen?

Efter denna olycka var det länge fråga om, huruvida Sveasalen alls skulle återupbyggas. Arbetet sattes dock för något år sedan i verket, och den fotografi, vi i dagens nummer kunna meddela af den nya Sveasalen, vittnar otvetydigt om att denna ej står den gamla efter i glans och härlighet. Från de i gulröd marmorimitation hållna väggarna springer läktaren fram som ett elegant buktadt bredt band i vitt och gyllengrönt med en öfverkant af mörk mahogny. Prosceniet, om det så får kallas, bildas af en bred, gråhvit hvalfbåge, öfver hvilken löper en list af påfågelsgröna blad, omväxlande med fruktklasar i gråhvit. Taket delas af spant i fyra fält, inlagda med färgadt glas i påfågelsgrönt, pionrött och vattenblått, förenadt i blommor och blad. Äfven å långväggarna ofvan läktaren härskar påfågelsmotivet i dekoreringen. Den nya Sveasalens mästare är den kände framstående arkitekten hr Gustaf

närvaro af skolans styrelse samt den högre konstindustriella skolans lärare och elever af ordföranden, professor Dahlander, hvilken uttalade styrelsens erkännande af fröken Gisbergs förtjänster som utförelse af konstindustrien och som lärarinna vid skolan.

En utförlig biografi om fröken Gisbergs verksamhet och person återfinnes i Idun n:r 33 för år 1893, hvartill vi hänvisa våra läsare.

FRÖKEN SOFIA GISBERG.

GIFT. EN HVAR DAGSHISTORIA.

(Forts. och slut från föreg. n:r.)

DET STÄLLE, där han sedermera tillbragt sina somrar — undantagandes beväringssomrarna på Ladugårdsgården — hade öfvergått till andra ägare och han visste för tillfället inte hvart han skulle taga vägen under sin semester. Då hade ur hans hjärnas innersta fack framträdtt ett gammalt halft förbleknadt ungdomsminne — bilden af Astrid.

Astrid var allt en bra trefflig flicka ändå, tänkte han för sig själf. Hvem vet, om det inte skulle kunna bli allvar af leken, om han inte i henne skulle kunna finna den kvinna, han börjat på att se sig om efter! Hvem vet? Om han skulle fara ditut och inackordera sig hos Nymans, om de ville ta' emot honom! Tänk, så roligt det skulle vara!

Han förstod inte hvad han tänkt på, som kunnat glömma dem så totalt. Astrid hade kanhända gråtit mycket efter honom — för hon tyckte nog om honom litet ändå. Tänk så synd om Astrid! Och inte hade han skrivit en rad — ja, han hade ej ens telefonerat, fast de hade »riks» därute.

Om han skulle fara ut och öfverraska dem? På med rocken och ned till ångbåten... Den gick klockan half tre.

»Se här du, gumman, — känner du igen den här herrn, hva?»

under salut från Kronborgs murar, uppför den snart historisk vordna trappan i Helsingörs hamn.

Han välkomnades därstädes af sin kunglige värd samt af ryske tsaren, danska kronsprinsparet m. fl.

Vår fotograf, som för vår räkning rest öfver från Helsingborg, lyckades i kamera uppfånga det ögonblick, då konung Edvard landsteg och mottogs af sina furstliga vänner, och är det denna ögonblicksbild vi meddela i dagsnumret.

Wickman, och att han nu som alltid gjort sin sak förträffligt, därom torde den stora allmänheten inom den allra närmaste framtiden kunna få döma.

*

FRÖKEN SOFIA GISBERG, öfverlärarinna vid Tekniska skolan i Stockholm, har i dessa dagar af konungen hugnats med medaljen »Literis et Artibus».

Medaljen öfverlämnades till fröken Gisberg i

EN FRAMSTÅENDE SVENSK, som gjort sitt namn och sitt land heder i Tyskland, är professorn vid k. Kunstgewerbemuseum i Berlin, A. Grenander. Hr G., hvilken nyligen gästade Stockholm på några dagar, kom 1885 till Berlin, där han under tre år studerade vid därvarande tekniska högskola. Efter avslutade studier arbetade han å flere ateljéer i utlandet samt antogs 1890 till arkitekt vid det nya riksdagspalatset i Berlin. I denna egenskap kvarstannade han till år 1897, då han kallades till lärare vid k. Kunstgewerbemuseum, vid hvilket han efter tre år utnämndes till professor i arkitektur.

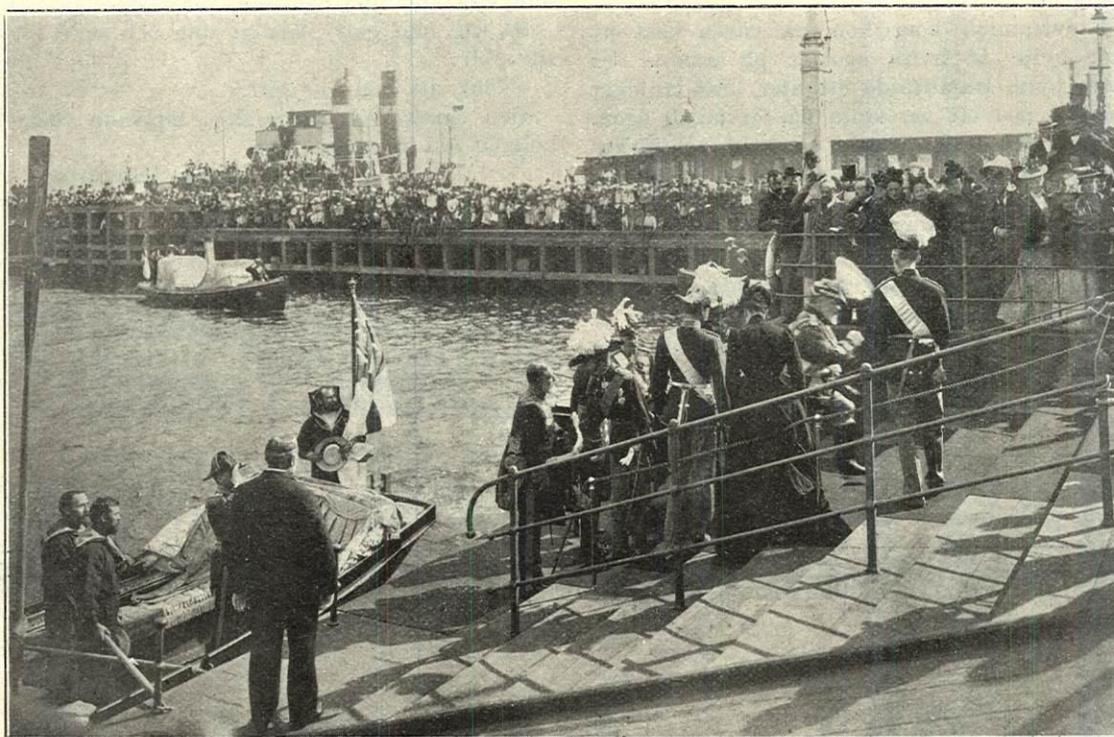

PROFESSOR A. GRENANDER.

Professorn Grenander har eröfrat en mångfald pris vid täffingar för uppförande af allmänna byggnader, och bland annat har anförtratts honom det hedrande uppdraget att komponera och ombesörja utförandet af de tyska industrimännens hedersgåfva till tyske generalkommissarien vid industriutställningen i Paris, Richter.

*

DEN NYA SVEASALEN. Ett nytt, storartadt nöjesetablissemang får hufvudstaden i dagarne — eller rättare sagt är det ett gammalt glädjens tempel, som, ödelagd af en fruktansvärd eldsvåda,

KONUNG EDVARD AF ENGLAND ANLÄNDER TILL HELSINGÖR. FOTOGRAFI FÖR IDUN AF ALFR. B. NILSSON, HELSINGBORG.

»Nej, men... är det verkligen Ville, som har blifvit så stor!»

»Jaså, tant kände igen mig — nå, det var roligt. Jo bevars, det är allt jag!»

»Ja, se det var jag då inte god te se på villkor,» förklarade gubben. Och så började han påminna sig ditt och datt från den tiden, då Ville och Arvid voro bara pojkar.

»Men hvar har ni Arvid någonstades?»

»Arvid är uppe i Norrland och reser och beundrar naturen — han är alldeles galen med sina resor. Det var synd, att han inte är hemma, så att ni finge träffas.»

»Javisst. Nå, än — än — Astrid då?»

»Jo, hon är hemma hos oss, hon,» inföll fru Nyman, och så vände hon sig till gubben och sade:

»Du kan gärna gå och hämta henne.»

Villes hjärta började klappa i hastigare takt och han kände, att han blef röd i ansiktet.

Han undrade, hur hon såg ut nu? Kanhända hon var ond på honom, hvem vet? Han hade ju inte gifvit ett ljud ifrån sig sedan han for sist — det var oförsvarligt och han kunde inte förlåta sig själf.

Men så ropade fru Nyman efter gubben, som stultade i väg:

»Säg till, att hon tar Axel med sig, så får Ville se honom!»

Axel? Hvad kunde det vara för en Axel, måntro, som han skulle få se? Han kunde inte lägga band på sin nyfikenhet utan frågade:

»Hvem är Axel?»

»Det är hennes lille gosse. Han är bara fyra månader och har redan fått en tand. Det är tidigt det!»

Ville hade rest sig från stolen och tagit ett steg tillbaka. Han kände, hur rodnaden försvann från hans kinder och han tyckte sig känna blodet frysa till i sina ådror.

»Hennes lille gosse?» var allt, hvad han förmådde framstamma.

»Ja, det är ju så sant, det. Ville vet af ingenting, han! Men sätt sig för all del. Hon är gift, hon, måtro. Har varit gift öfver ett helt år och nu bor hon och hennes man härute på holmen öfver sommaren. Men han är i stan hela dagarna — han har en liten fabrik på Söder, och den fordrar sin skötsel, förstås.»

»Jaså — — jaha — — hm! — — Det var eget — — att hon är gift! — — Bara barnet!»

I detsamma kom hon på vägen med ett litet bylte af hvita spetsar på armen. Ur detta bylte framträdde ett litet, litet trubbigt ansikte med ett par stora blå, förvånade ögon.

Hon kom fram, leende och glad, och räckte honom sin hand. Han tog den och gjorde en tafatt bugning.

»Se, goddag, fröken Nyman — — eller — — hvad säger jag — — ni är ju fru nu — —»

»Jaha. Nu är jag fru Lindberg, men vi sade ju du åt hvarann förut, eller hvad?»

»Jo, jovisst. Men får jag fortfarande säga det?»

»Visst får du det — så gamla bekanta, som vi äro så!»

Jaha, tack. Ja — det var ju roligt, att ni — att du har blifvit gift!»

»Ja-a då, och en snäll gubbe har jag fått.»

»Det kan jag tro. Hur gammal är han — jag menar — — hvad heter han, din gosse?»

»Han heter Sven Lindberg och han är min lille raring. Han heter Sven Johan Axel. Är han inte stor och duktig?»

»Jo-o då, riktigt.»

Orden höllo på att fastna i halsen på honom. Han visste inte, hvad han skulle säga.

Han såg hennes mjuka, runda, kvinnliga gestalt, det rödblommiga friska ansiktet, de små solbrynta händerna med de två tjocka guldringarna och de af lefnadslust och moderns kärlek strålände ögonen. Och han såg på hennes läppar, hvilka han kysst så många gånger i ungdomens sommarkvar. Han kunde inte göra sig reda för de känslor, som streo inom honom, och huru skulle han kunna det? Det var kärlek, hat, förödmjukelse och svart-sjuka om hvarandra.

Man pratade en stund — det var förfärligt svårt att hitta på något att säga. Ville Holmblad kände sig, som om han visste med sig, att han förlorat något, som han aldrig skulle kunna få igen. Och dock var ju alltsammans så hvardagligt — hon hade gift sig! Hvarför skulle hon inte ha gjort det?

Den lille fick syn på båten långt borta. Den var nu på återväg till staden och lillens armar sträcktes ut mot den märkvärdiga företeelsen.

»Lilla, lilla grisen min — se, så han tittar på båten därute!»

»Jaså, kommer den nu! Ja, då får jag säga farväl då!»

»Hva? Inte ska du väl fara med detsamma?»

»Jo-o, jag är tvungen att vara i staden klockan sex igen — jag — — jag for bara ut för att hälsa på som hastigast. Adjö, farbror! Adjö, tant! Adjö — — lilla Astrid!»

Det var nästan, som om han tagit farväl af lifvet. Han skyndade utför backen ned till bryggan och hissade upp semaforen.

Båten lade till och han gick ombord och satte sig inne i aktersalongen. När båten aflägsnade sig, såg han genom fönstret gubben och Astrid stå på bryggan och vifta.

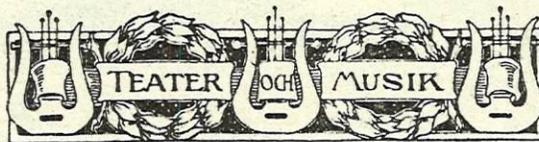
Då gick han upp på däck och viftade tillbaka. Men det blåste och drog och han frös in i hjärtat, och han gick snart ned igen och satte sig i salongen. Han tände en cigarr, fastän det stod »Tobaksrökning förbjuden» på väggen, och började läsa i en gammal tidning, som han höll upp och ned, för resten.

Så såg han helt plötsligt upp och sade för sig själf:

»Tänk att hon var gift!»

Och borta vid synranden försvann Skärholmen allt mer och mer.

UNGE ANDERSON.

KUNGL. TEATERN. Den nyaste gästen å vår k. operascen är dr *Otto Briesemeister*, från Breslau, om vi ej missminna oss. Han har hittills uppträdd härstades som Don José i »Carmen» och

HYLIN'S Lanolin-Glycerin-Tvål

i stänger.

Mild och välgörande för huden.

Hylin & Co:s F. A. B.
Stockholm.

som Canio i »Pajazzo»; är således tenor. Och om ryktet talar sant, lär det vara meningen, att gästspelet skall utsträckas till ett längre engagemang. Skulle så vara fallet, är emellertid absolut nödvändigt, att dr B. med det snaraste lär sig utföra sina partier på svenska språket.

Vanskligt är att endast af de båda nyssnämnda uppträdandena sluta sig till, i hvilken omfattning dr B. kan varda nyttig för k. teatern. Han förefaller att vara en intelligent sångare, hvilken såväl i sång som spel förstår att framhåva de dramatiska poängerna. Rösterna är stark och böjlig, men verkar något torr, och intonationen är ej alltid korrekt. Textuttaleet är godt, och sångarens yttre verkar tilltalande. Don José blef i dr B:s händer mindre lyckad än Canio, hvilken senare framställning gjordes ganska gripande och belönades med lifligt bifall af den tröstlöst tunnådda publiken. Dr B. säges egentligen vara Wagner-sångare; han har ock biträdd vid festspelen i Bayreuth. Intressant skall därför bli att få höra honom i något af den store mästarens verk. Kanske som Siegfried i »Valkyrian», till dess »Rhenguldet» sent omsider varder klart — — men ack, vi ha ju nu ingen valkyria, ingen Brünnhilde! Det påstås nämligen med anspråk på tillförlitlighet, att vår senaste Brünnhilde, fru Strömberg, hvilken i detta parti rönt stor och obestridd framgång, och som mer än någon annan af de yngre vid vår k. operascen har förutsättningar att varda en primadonna vid densamma, icke blifvit reengagerad. Underliga äro — k. teaterdirektionens vägar; men den vet nog, hvad som är den allt mer och mer glesnande operapubliken nyttigast. En vacker dag börjar nog emellertid hr Albert Ranft — den nyaste tidens Ivar Vidfamne — plocka bort k. teaterns bästa krafter, liksom han redan börjat göra med Dramatiska teaterns och då...

SÖDRA TEATERN. Denna scen har börjat med en repris af Millöckers ganska betänkligt föräldrade operett »Bellevilles mö», som i forna dagar, då Fritz Arlberg med ypperlig komik och ett lika ypperligt sångföredrag sjöng kyrassierofficerns parti, var en af stockholmarne favoritoperetter.

Handlingen förefaller nu skäligen naiv och det roliga elementet bra godtköpsartadt. Men en och annan melodi har ännu förmågan att fångsla, hvartill kommer, att ett par af rollinnehafvarne, hrr *Carlander* och *Allum* — den sistnämnde en alldeles ny och lofvande ackquisition från Norge — intressera genom sina präktiga röstresurser.

Fru *Sondell* i hufvudrollen gjorde nog sitt bästa, men hade hvarken temperament eller röstfärgning nog för att ge full illusion åt den vackra förstads-mön.

Herr *Ringvall* spelade lampfabrikören Troupeau på sitt kända bullersamma sätt, men var stundom rolig nog.

På det hela taget gafs operetten lifligt och körerna klingade med kraft, om än styrkan ibland gjorde sig väl mycket gällande på välljudets bekostnad.

FOLKTEATERN har fått en stor triumf i sitt första program, lustspelet »Småstadsbor på vift». För den scenen är den oförargliga pjäsen ett verkligt fynd och skall förvisso ej på länge försvinna från tiljan.

Begär mönster af våra nyheter i svart, hvitt och kulört från 90 öre till 13 kronor pr meter.

Specialitet: Sidentyger för sällskaps-, brud-, bal- och promenadtoaletter och till blusar, foder etc.

Vi sälja i Sverige direkt till privata och sända de utvalda sidentygerna tullfritt och franko till bo staden.

Schweizer & Co., Luzern (Schweiz)

Siden-Export.

Köp Schweizer-Siden!

Henrik Gahns

Öfverfettade
Lanolin-crème-Tvål
är den yppersta i handeln
förekommade
50 öres tvål.

KÖKSALMANACK

Redigerad af
FACKSKOLAN FÖR HUSLIG EKONOMI
I UPSALA.
(Föreståndarinna: fröken Ida Norrby.)
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 15—21 SEPT. 1901.

Söndag: Klar buljong med äggstanning; kokt makrill med holländsk sås; stekt tjäder med salader: fylla äpplen med grädde.

Måndag: Pudding af kokt kött med skiradt smör: rödvinsoppa.

Tisdag: Dillkött på lamm med potatis: äppelmos med mjölk.

Onsdag: Italiensk soppa: stufvade abborrar med potatis.

Torsdag: Kalkfotletter med ärtor; svissosoppa med skorpor.

Fredag: Bräckt skinka med potatispuré; saftkräm med mjölk.

Lördag: Grönsoppa; hönsfrikassé med ris.

RECEPT:

Holländsk sås (f. 6 pers.) 80 gr smör (3 msk.), 1 msk. mjöl, 3 äggulor

socker efter smak. 2 del. vatten, citronsaft, salt.

Beredning: Tre fjärdedelar af smöret samt mjölet, äggulorna och litet socker sammanblandas kallt med en träslaf. Blandningen sättes på mycket svag eld och det kalla vattnet tillsättes litet i sänder under det att kastrullen emellanåt aflyftes — allt under ständig rörning. Såsen får ej koka, endast tjockna. Då den är slät och glansig, samt tillräckligt tjock, aflyftes den och resten af smöret nedröres i små portioner, jämte citronsaften.

Såsen afsmakas noga och serveras mycket varm.

Stekt tjäder (f. 6 pers.) 1 tjäder. 1 hg. späck, 3 msk. smör, 2 tsk. salt, 1 half lit. buljong ell. tunn grädde.

Sås: 1 half msk. smör 1 msk. mjöl, köttsky 1 del. tjock grädde.

Beredning: Tjädern (hönan är finast) plockas, svedes, urtagas, sköljes väl och torkas. Den späckas därefter och uppsättes: om den varit frusen lägges den i mjölk öfver natten. Smöret upphettas i en stekgryta tjädern ilägges med bröstet upp, brynes väl och saltas. Den stekes på sakta eld, och spädes då och då med buljong ell. tunn grädde.

Till stekningen åtgår 2—3 tim. Såsen beredes enligt allmänna regler för såser. Fyllda äpplen (f. 6 pers.) Mandelmassa: 100 gr. sötmandel, 100 gr. socker. 1 ägghvita.

12 äpplen 1 del. smält smör, 1 och 1 half kkp. stötta skorpor 2 msk. socker, 1 msk. smör, 3 del. tjock grädde ell. vaniljsås.

Beredning: Mandeln skällas, torkas och drifves genom mandelkvarn, hvarefter den stötes med sockret i stensmortel och den till hårdt skum slagna ägghvitan nedröres.

Äpplena skalas, befrias från kärnhusen och fyllas med mandelmassan. De doppas därefter i smält smör socker och stötta skorpor läggas i smord pajform. Sockras och beläggas med det kalla smöret, fördelat i små flockar insätts i ugn och stekas tills de äro ljusbruna och

Göteborgs Kexfabriks

utmärkta
WAFERS
i flera sortiment
rekommenderas.

lösa. De serveras med vispad grädde ell. vaniljsås.

Puddingafkoktkött (f. 6 pers.) 7 del. kokt hackadt kött 3 ägg, 7 del. gräddmjölk 10 msk. stötta skorpor, 1 del. skiradt smör 1 msk. korinter, 1 half msk. socker, 3 tsk. salt, litet rifven muskottnot.

Till formen: 1 half msk. smör, 2 msk. stötta skorpor.

Sås: 1 och 1 half hg. skiradt smör
Beredning: Köttet hackas fint och blandas med de uppvispade äggen och gräddmjölken de stötta skorparna, det skirade smöret, de rensade och förvälda korinterna samt kryddorna. Massan hälls i smord och brödbeströdd form och puddingen gräddas i vattenbad i ugn omkr. 1 och 1 half tim. Serveras med skiradt smör.

Rödvinsoppa (f. 6 pers.) 1 och 1 half lit. vatten 100 gr. röda sagogryn en bit kanel, 1 och 1 half kkp. krossocker skalet af 1 fjärdedels citron, 3 del. rödvin 3 msk. vinbärssaft

Beredning: Sagogrynen sköljas o. påsättas att koka i 1 och 1 half lit. vatten tillika med sockret kaneln och citronskalet. Då grynen äro klara, tillsättes vinet och vinbärssaften. Soppan upphettas men får ej koka, af smak med socker samt serveras med skorpor ell. biscuit.

Hönsfrikassé med ris (f. 6 pers.) 2 unghöns 1 msk ättika, 1 och 1 half lit. vatten 1 half portug lök, salt, 2 lagerblad, 2 nejlikor, 1 msk. smör, 2 msk. mjöl 4 kkp. hönsbuljong 1 del. tjock grädde 2 äggulor. 1 och 1 half kkp. Carolinarisgryn 2 och 1 half lit. vatten 2 tsk. salt. 1 knippa persilja.

Beredning: Hönsen plockas och öppnas urtagas. sköljas mycket väl och svedas vingor och ben afhuggas. De torkas samt gridas in- och utvändigt med ättikan utspädd med vatten. Hönsen kokas i 1 o. 1 half lit. vatten skummas väl hvarefter kryddorna tillsättes. Då köttet är mörkt skaras hönsen i vackra bitar och dessa hållas varma i vattenbad. Hönskrovet kokas tills buljongen kännes kraftig i smaken, då den silas och skummas. Smör och mjöl sammanfräsas, buljongen tillsättes och såsen får koka 10 min. hvarefter den afredes med äggulorna och grädden. Risgrynen sköljas i varmt vatten, läggs i kokande vatten och få koka tills de äro mjuka. Omrörs då och då med gaffel. Det kokta riset upplägges på serveringsfatet och garneras med den friska persiljan. Köttet lägges ofvanpå och litet af såsen gjutes öfver. Den öfriga såsen serveras i särskild såsskål.

FREJA-MAGASINET

C. E. LAGERSTRÖM
Specialaffär för Damartiklar
STOCKHOLM.
FÖRSÄLJNINGSLOKALER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.
18 GÖTGATAN 18.
29 DROTTNINGGATAN 29.
KONTOR OCH LAGER:
18 HUMLEGÅRDSGATAN 18.

FRÅGOR

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning framställa förfrågningar rörande husliga eller andra angelägenheter till besvarande af läsekreten. Äro frågorna af den art, att de rätteligen höra hemma i annonsafdelningen, intagas de dock icke.

N:r 578. Er der i Sverige nogen anstalt eller hjem för kvindelige alkoholistar af den dannede klasse hvor patienterne kan paaregne god og omhyggelig behandling, og som ikke ligger for langt fra lege?

»Hvis.»
N:r 579. Huru skall man hålla afskurna blommor friska så länge som möjligt?

Ina.
N:r 580. Till hvad kunna sidenappar i olika färger användas?

Ina.
N:r 581. En svenska bosatt i Köpenhamn vore tacksam om någon ville gifva henne upplysning om ett medel mot nervgikt erhållen efter en influensa.

Född svenska.
N:r 582. Vill någon för mig uppgifva namnet på en lärobok i italienska? Den skulle lämpa sig för själfstudium.

Språk.
N:r 583. Huru kunna på bästa och förständigaste sätt med 1,500 kr. sätta bo i stad med höga hyror och lefnadsomkostnader? 2 högst 3 rum och kök. Hellre 2 stora. väl möblerade rum än 3 dåligt inredda. Gif mig goda idéer och kostnadsförslag! Personerna i fråga äro af medelklass och ämna ej idka något vidare umgänge hvarför hemmet skall vara en liten fridlyst vrå där hvarje sak bör ha en personlig prägel. Har

LÄKARERÅD

ENHVAR af Iduns läsarinna öger att å denna afdelning erhålla fria läkarråd. Förfrågningar insändas till redaktionen med påskrift: »Till Iduns läkare».

E. D. 1) Se svar till Nicke i n:r 8. 2) Vanligt kräkvin (Vinum Ipecacuanne): en matskål åt gången tills verkan uppstår.

CECILIA. 1) Närmaste lasarettsläkare. 2) Beror väl sannolikt på åderbräck (inre eller yttre) hvarför nog bindan fortfarande bör användas om dagarne.

ANNA-LISA. Se svar till Nicke i n:r 8 (jfr svaret till Svea i samma nummer).

H. L. 1) Nej. 2) Nej. 3) Ja. 4) Det behöfves blott vanlig tvättning.
D:r —d.

För
Sjuka och Svaga.

Siccokapslar utgöras af torr Hæmoglobin. Af Prof. Grefve Carl Th. Mörner förordad såsom förstklassig vara och endast en sjätte-del så dyr som Capsuloids.

Rikligt blodbildande.

Ordineras af läkare. En ask à 3 Kronor innehåller mera Hæmoglobin än 7 askar Capsuloids, som kosta Kr. 17: 50.

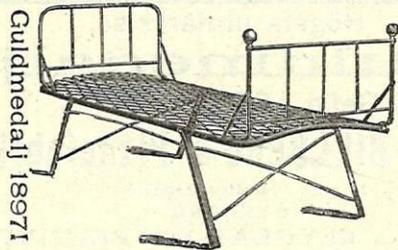
Finns på apoteken.

Clara Fabriks

Stearinljus

Svarfyeriartiklar af allehanda slag, af ven för byggnadsbehöf utföras som specialité. Carl Fredriksons Träförädlings-Aktiebol., Katrineholm.

Guidmedalj 18971

3,000 st. realiseras!

REX är den för sitt pris bästa järnsäng som finnes. Lätt och stark med ram af 25 mm. stälror och med botten af fjädrande stålstrådsflätning och spiraler. Storlek 190x75 cm. Erbjuder bekväm bädd. Kräver ringa sängkläder. Hopfällbar. Synnerligen lämplig för sommarställen, gästrum, hoteller, badorter, som domestikstug etc. — Sändes fraktfritt till hvarje direkt järnvägs- eller ångbåtsstation i Sverige mot förut insänd likvid.

Priset för Rex 1 (som illustr.) . . . . . Kr. 16.50.
» Rex 2 (utan messingsornament och med lägre gafflar, eljest lika) . . . . . » 13.—.

Återtages, om ej till belåtenhet.

Järnmöbelfabriken, Stockholm.

John G. Jacobsson

har återtegit sina pianolektioner. Träffas månd. och torsd. kl. 2—3.
20 Östermalmsgatan 20.

Gustaf Piehls Bryggeri-A.-B.

Stockholm 66 Götgatan 66 Stockholm
rekommanderar sina tillverkningar af:
Lager-Öl, Lager-Dricka
Pilsner-Öl, Iskällar-Dricka
samt såsom specialitet:
Pilsner-Dricka
Allm. telef. 3656. Rikstel. 18.

Studenter,

äfvén kvinnliga, som önska inträda på apotekarebanan, erhålla anvisningar till elevplatser på apotek, om de hänvända sig till Farmaceutiska föreningens platsbyrå, adress Apoteket Korpen, Stockholm.

Nordiska Industriaktiebolagets detaljaffär, Göteborg.

Största urval af **tröjor, strumpor** och **kalsonger** i såväl Lahmann, Ramie, som och alla öfrige nu brukliga tricoutunderkläder för damer, herrar och barn.

Största urval af **helunderdräkter** för damer.

Från vår **tapisseri**afdelning rekommenderas vårt välsorterade lager af såväl enkla, som och de mest eleganta uppträde, påbörjade och färdiga **handarbeten**. — Största urval af materialer i Boj, Filt, Kläden, Yllestramalj, Congress, Garner, Silke m m. (G. G. 4619)

Prenumerera genast å

Iduns Modetidning!

Guidmedalj å Världsutställningen i Paris 1900.

Erhålls å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.
Partilager: Lejonets materialhandel, Malmö.

Guidmedalj å Världsutställningen i Paris 1900.

Underrättelse lämnas här, att Visitkort, Korta varor, Kautschukstämplor, Sigill m. m. köpas fördelaktigast hos **John Fröberg, Finspong.** Illustr. prisk. gratis, ej franko.

tänkt mig att det ena rummet måste i sig förena både matsal förmak och herrns rum utan att därför verka shop-plock. Hela möbelen till detta rum af ek. så att, förutom de omdömliga matsalsmöblerna aförna. t. ex. komme att utgöras af en hög eksoffa (med hylla för några prydnadsaker) och ett ättkänligt bord framför denna, jämte ett par trelliga stolar. Herrns rum kommit utgöras af skrivbord med stol och bokhylla samt intill denna grupp ett sybord och en bekväm stol. Sängkammarmöbelen helt vitt eller i hvitt och guld. — Det där sättet att använda sängkammaren till matrum, för att kunna paradera med ett förmak inför gäster är i mitt tycke högst osmakligt. Man bör ju helst inrätta sitt hem så att man själf känner man bor där om man nu icke har råd till särskilda praktikum. afsedda för gäster? För goda råd äfven vis a vis linneutstyrseln som är beräknad till ca 600 kr. utom de 1,500 till möbler o. d. och sys hemma, blir undertecknad mycket tacksam och förbunden.

Norrländs' an Eb' a.
N:r 584. Hvad skall man använda för att borttaga läderlukt ur kläder?
Okunniga Mallan.
N:r 585. Vill någon upplysa en ovetande om trefligast sättet att passa ihop brokiga lappar till täcken? Har förtjusande lappar men förstår ej att använda dem. — Skall det vara rutor ränder eller trekanter?
Annieta.
N:r 586. Kan någon upplysa mig om huruvida det finnes något medel mot svår armsvett? Och hvad jag skall göra för att bota dålig andedräkt? Det onda beror ej på dåliga tänder.
N. A.
N:r 587. Finns någon pension som en boktryckareänka kan söka ehuru man-

nen ej var borgare. — Finns något hem på hvilket en medellös boktryckareänka kan söka komma in?
Pauvres Honteux.
N:r 588. Kan man lära sig enkel matlagning på 2 månader hvar lär man sig det bäst, i hushållsskola eller familj eller kan man på egen hand göra det medels någon lättfattlig kokbok? I så fall hvilken?
Okunniga Mallan.
N:r 589. Vill någon underrätta mig om hvilken tandläkare i Stockholm som är specialist i stiftänder och hvilken som är specialist i porlinsfyllningar? Ego.
N:r 590. Vill någon säga mig om det är dyrt, och svårt att lära till fotograf? Huru lång lärotid åtar och huru mycket betalar man en utlän d elev?
Gudhild 16 år.
N:r 591. Till Bälteberga Landtskola som står omnämnd i Idun n:r 6 för i år beles om postadress.

Greta.
N:r 592. Undertecknad frågar om någon husmoder med erfarenhet af inläggning af köttkenskerve, vilde gifva några råd däri? Jag föräktte i följ att lägga in kycklingar i ett par vanliga konserverburkar med skruflöck och gummiringar men resultatet blef ei riktigt bra ty kycklingarne i båda burkarna hade tagit rätt stark smak af gummiringen. Gär det måhända ei an att lägga in kött i annat än lödda burkar? För köttet ej vara mera än halfstekt i anseende till att det sedan skall koka i burken en timme?
En landtfru.
N:r 593. Vore tacksam om någon ville gifva anvisning på en bra hushållsskola.
Lina.
N:r 594. Kan någon säga mig hvarest en ovan flicka kan få undervisning i väning?
Lina.

SVAR

ENHVAR af Iduns läsarinno uppmannas lifligt att till inbördes nytta i mån af förmåga besvara insända frågor. Svaren insändas till redaktionen, och angifves all tid tydligt nummer å den fråga de gälla. Åt de tre af våra läsarinno, som under årets lopp tillfylltestgårande besvarat det största antal frågor, komma vi som en uppmaning att vid dess slut utdela tre pris, hvardera bestående af 25 kronor. Förden skall bör en hvar, som insänder svar, alltid underteckna med samma signatur.
N:r 37. Har flere gånger sett i Idun, att Karla Rönne förordar finstöt björk-

kol som tandpulver. Undertecknad åter har hört, att detta skall tåra på emaljen med hvilken tanderna äro belagda, och slutligen alldeles förstöra dem. Använder alltid själf slamma krita med pepparmyntolja och finner detta vara både bra och billigt.
Siah.
N:r 68. Ingrid händerna hvarje afton med glycerinolja. cold cream eller salva af sammanblandadt gult vax och osaltadt smör hvarefter handskar pådragas öfver natten. Kuren måste flitigt upprepas. Händerna bli fina och hvita, men tämligen ömtåliga häraf.
Karla Rönne.
N:r 71. Utmärkta äggglador i alla storlekar erhållas från A. Skog Hörle, som på begäran sänder prisuppgift lära.
Persella.
N:r 73. I »Fyljas» II årgång för 1896 3:de häft (15 mars) finnes införd en uppsats under rubrik »En ringaktad krämpa». Vidare finnes i samma årgång, 4:de häft. (15 april) fullständig uppsats af Prof. Cederschiölds behandling af kronisk snufva. Artiklarna för stora att införas men boken kan sändas som lån.
H. Lg.
N:r 94. En praktisk och utmärkt kokbok för ett mindre hushåll är »Val-lins och Schagers» pris 2 kr. utgif-ven på Norstedt & Söners förlag.
Ida.
N:r 105. Ett bepröfvadt medel är kej-sargröna som finnes att köpa hos färg-handlare.
Guttan.
N:r 109. I Iduns hjälpreda för 1900 står på sid. 107 ett godt råd för ylle-tvätten.
Persella.
— Sunlighttvålen i stället för tvål är att rekommendera. Äfven kunna med-

fördel användas borax och salmiaksprit. Till 10 l. vatten tager man 20 gr. borax eller 25—40 gr. salmiaksprit. Tvättningen sker genom strykning med handen. Plaggen strykas innan de hun-nit fullkomligt torka.
Welleda.
N:r 110. En bra dekokt mot blåskattar kan ni nog få om ni vänder er till en person som heter Eriksson, adress Marby, Norrköping. Marby ligger en knapp gammal mil från Norrköping.
Moster Emma.
N:r 114. Kongofärg (finnes att köpa hos Lemmalm i Norrköping) är billig och lätt att färga med. I kokande sodalut iläggas upplöst kongo så detta fått koka en stund iläggas de blötta trasorna att koka. Kokande enlag iläggas litet »blött och stött» vitriol och galläppl: de blötta trasorna iläggas att koka och bli vackert gråa — om de blötta trasorna betas i cromsyra o. färgas i bresilja bli de vackert svar-ta. Blåa trasor färgas med påsfärg.
Moster Emma.
N:r 116. Hvar och en som har an-lag för eller besväras af öfverdrifven fetma bör läsa doktor S. A. Pfannen-stills bok: »Sjukli fetma och dess be-handling», i hvilken meddelas prakti-ska råd till förekommande och botan-de af fettsothen.
Welleda.

N:r 120. God knäck fås af en kaffe-koop sirap en kaffekopp strö-socker och en kaffekopp grädd. Detta allt hålles i en med litet smör smord stekpanna tillika med en matsked ej allt för stark ättika och rifven ingefära efter smak. Röres oafbrutet så att det ej vidbrännes. Man pröfvar om knäcken är färdig ge-nom att drypa litet af den på en tallrik där den då stel och knaprig är den färdig och tages af elden. Den bör koka på mycket svag eld. Nu har man små-skuren sötmandel i ordning som röres och en med litet smör bestruken bak-plåt i beredskap på hvilken man ut-bredder knäcken så tunn som möjligt hvarefter den skäres i fyrkan i a bitar, innan den hinner kallna. Satsen kan na-turligtvis göras större, om så behagas blott att det blir lika delar sirap socker och gädda. Denna knäck är särde-les god, men fordrar, liksom all annan knäck, mycken uppmärksamhet under kokningen.
Hamte.
N:r 126. I den gamla goda tiden an-vände man titeln »ers högvördighet» i vår nioellerande tid säger man bara »hr biskop».
A.
N:r 141. Försök med citronsaft som påpenslas hvarje afton.
Olga.

No 4711
Familje-Tvål
billig — varaktig.
Försäljes i 1/2-kilo-paket å kr. 1: 25, innehållande 5 stora eller 8 mindre tvålar i olika färger och lukter.

N:r 144. Ett säkert och bra böja är »Skåne» där mannen vid fyllda 55 år erhåller en utdelning på 155,40 kr. pr år, och kvinnan 139,20 kr. Prospekt gratis.
Oraklen i Ö.
— Uppgif namn och adress till »Sak-kunniga» poste restante, Rådbotorget, Stockholm.
N:r 147. Den snälle sekreteraren i »Damernas egen» ger Greta svar i brefflä-dan om hon blott ber vackert.
Karla Rönne.
N:r 151. Köp i bokhandeln en »före-skrift» sammanhäfta en skriffbok om 3 a 4 ark godt icke för tunt skriffpapper. Skriffböcker finnas och att köpa i bokhandeln. Liniera upp boken med dub-belinier med ungefär en half centim. mellanrum för bokstäfvernas höjd. — Skrif med en icke för spetsig penna, sök forma bokstäfverna efter föreskriften och haf icke brädt utan skrif långsamt, ty eljes blir det bara slarf och öfvergå icke för tidigt från denna höjd på bok-stäfverna. Sedan ni en längre tid öfvat er med denna stilhöjd kan ni minska afståndet mellan dubbelinerna så att bokstäfverna blifva något lägre t. ex. 3 a 2 millimeter men fortsatt lika om-sorgsfullt och långsamt tills ni fått vana att skriva ledigt och lika med föreskriften. Sedan stilen genom flitig öfning blifvit prydlig kan man börja skriva sammanhängande men alltid långsamt och utan brådsko och kom ihåg att Rom icke byggdes på en dag. Undvi alla slängar och svängar så att inte bokstäfverna tllkränglas med andra former än dem föreskriften visar ty då kan bokstafven få en form som blir svår kanske omöjlig att tyda. — En god stil kan mycket lätt bli förstörd genom brådsko och slarf. — Den minsta stil som bör användas är 2 mm. Håll icke hårdt i pennan och var lätt på

Inf. genom Stockholms Läkareförening.
Doktor AFZELIUS
har flyttat till **Lutternsgatan 3** (invid Stureplan).
Mottagningarna börja den 10 sept.
Tandläkare Osc. Bohn,
72 Drottninggatan 72.
Artificiella tänder. Plombering etc Smärtförliggande medel vid operationer. Hvardagar 10—3; Helgdagar 10—11. Allm. Tel. 4873.
Tandläkare TOM von HALL.
— 30 Sturegatan 30. —
Hvard. 10—2, 5—6, Helgd. 10—12. Allm. Telefon 5848.
Tandläkare John V. Lindh-Hygrell,
Adr. under sommaren: Furusund och Norrtelje. Rikstelefon.
— Tandläkare Sjögquist —
6 Sturegatan 6, Stockholm.
Tandläkare G. W. Widfond
Drottningg. 74.
Artific. tänder fr. 2 kr. st., plombering m. m. Rikstel. 2754.

Kronisk Snufva och Svalgkatarr
behandlas med inre smärtfri massage (med instrument) af
Professor G. Cederschiöld.
Träffas hvardagar 2—4. Engelbrektsg. 5.
I Sjukgymnastik och Massage
börjar ny lärokurs den 1 nästk. okt.
Professor G. A. Uman,
Stockholm, Biblioteksgatan 11.

Stockholms Inhalatorium
Riks. 6566 **Stallgatan 4.** Riks. 6566. (Snedt emot Grand Hotell).
Institut för behandling af katarrer i näsa, strupe och lungor; Astma, Emfysem m. m. Tuberkulösa mottagas ej.
Hvardagar 10—3.
Rådfrågningstid: Hvard. 2—3.

KOSTA GLAS!
(Kungl. Hofleverantör.)
Försäljningsmagasin:
19 Birgerjarlsgatan 19,
10 Gustaf Adolfs torg 10.
Guldmedaljer:
Malmö 1896, Stockholm 1897, Paris 1900.

Passa på att förtjäna minst 30 kr. om dagen.
Driftiga och ordentliga rese- och plats agenter, hvilka äro vana att sälja till privat personer, så väl på landet som i städerna antagas genast mot hög provision, för en första klassens manufakturfirma.
Svar till »Garanti 30 kronor om dagen», Sv. Teleqramb. Annonsafd., Stockholm.

Högsta utmärkelse,
Guldmedalj,
i Gefle 1901 tillerkändes
C. H. BILLBERG's Pianofabrik,
— Kongl. Hofleverantör —
GÖTEBORG.
Utmärkta FLYGLAR och PIANINOS.

Stockholms Musik-Institut,
Brahegatan 7 B, ö. g. 1 tr.
Höstterminen börjar den 16 september. Anmälningstid från och med den 11 sept. kl. 1/21—1/23. Efter terminens början anmälning- och mottagningstid måndagar och torsdagar kl. 1/21—1/22. För närmare redogörelser tillhandahålls prospect.
Sigrid Carheim-Gyllensköld.

Richard Anderssons Musikskola.
Höstterminen börjar den 20 september. Anmälningstid tisdagen den 17 och onsdagen den 18 september kl. 12—2, 5—6 e. m. Ordinarie mottagningsdagar från och med den 21 september onsdagar och lördagar från kl. 1/22—1/23 e. m. Brunngatan 28, 2 tr., Stockholm.
Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.

Praktiska Slöjd- och Hushållsskolan,
vid Barkarby per Drottningholm,
för bildade flickor rekommenderas. Prospekt erhålles på begäran. Referenser: Gref-vinnan Pauline Bielke, född d'Otrante, Sturefors, Linköping. Öfverstnnan Sophie Ahnström, född Taube, Linköping. Kyrkoherde Ad. Johansson, Drottningholm.

Målarskolan, 5 Biblioteksgatan, 1 tr. upp.
Lektionerna uti Aquarell-, Glas-, Olje- och Porlinsmålning, målning på trä och siden, Gyllenläder, Läderplastik begynda måndagen den 9:de. Anmälningar 11—4. Telef. 62 Brunkeberg
EMMA NORDBERG.
AUGUSTA PETERSON.

Smedman den äldres HANDELS-SKOLA
Stockholm. Stortorget 16. Allm. tel. 2177.
Nya elever mottagas alla tider på året. Anmälningstid 10—12 och 4—6. Undervisning i alla å kontor förekommande ämnen och språk. Dugliga bi-träden erhållas från skolan. Revisioner och bokföringar utföras.
Obs.! Å bref anhålles om fullständig adress.
Gabriel Smedman.

MÖBLER. Solida, billiga, stilfulla. Illustrerad katalog mot enkelt porto. I ek, val-nöt och furu, från de enklaste till de mest eleganta. Stor tillverkning af Divaner fr. 42 kr., Chäslonger fr. 22 kr., Resä-madrasser fr. 15 kr., Chäslongsängar fr. 20 kr. Järnsängar och Sängkläder i stort urval faktur. å alla platser i Sverige.
C. R. Danielssons verkstäder
Rikst. 4439. Liljeholmen. Allm. t. Liljeh. 49.

Rörstrands fabriks försäljningsmagasin och bosättningsaffär,
33 Drottninggatan 33.
Riks 5634. Allm. 6927.
Högsta rabatt vid köp af serviser, glas, porslin, nysilfver, nickel, koppar och köksuppsättningar.

Metallfabriksaktiebolaget
C. C. SPORRONG & C:o
23 Regeringsgatan 23
STOCKHOLM
Utför: förgyllning, försilfring, förnicklning samt renovering af antika och moderna metallarbeten

A. Wilh. Lindbergs
Pianoetablissemant.
Stockholms äldsta piano affär, etablerad år 1856
26 Regeringsgatan, Sthlm.
Allm. telef. 5988. Telegrafadr. Piano, Sthlm Lager af flyglar, pianon och orglar från in- och utlandets förmästa fabriker.

Fem ting att minnas, vid köp af möbler:
1:o. Pris.
2:o. Solidt och hållbart arbete.
3:o. Smakfull och treflig stil.
4:o. Salsmöbeln »Record» 1901, ena stående.
5:o. Begär prisurant, ritningar och foto grafer från
OSCAR EDV. EKELUNDS
Snickerifabriks-Aktiebolag,
Wirserum.
NEDERLAGET
29 Birgerjarlsgatan 29
STOCKHOLM.

Guldmedalj

vid
Gefle-Utställningen

erhöll

Aktiebolaget

Örebro Kexfabrik.

handen. När pennan af bläcket blifvit anfrätt och kärf, så byt om penna, så att den alltid gör lätt utan att rispa. Är ni bosatt i Stockholm kan ni lätt få skriftektioner på något skrifstinstitut. Bröderna Pählman hade åtminstone förr ett sådant. — Jag har sett stulprof af elever som på mycket kort tid erhållit en vacker och prydlig handstil efter att förut hafva skrivit högst miserabelt.

Nr 154. Som »Carmens syster» tyckes föredraga ett rörligt lif, och ett stillasittande ju äfven är skadligt undras om hon icke skulle ha lust att bli handelsresande. En profytarinna vore ju något med nyhetens behag och Adams söner skulle helt visst visa sig från sin angenämaste sida vid »Carmens syster» affärsbesök. Försöka duger!
Karla Rönne.

Nr 159. Väf era gardiner af s. k. fiskegarn. Finnes i gult och creme (s. k. stramaljväfnad som kan göras tätare eller glesare beroende på skedens groflek och hur hårdt man slår in). Bäst att sätta upp konstväfnad (med lod och »nickors») och då taga bårderna i upphämta. Vackra bårder finnas i J. Kullés väfverk.
Olga.

— Köp tvinnadt bomullsgarn nr 20, både rött och hvitt. Af en hel bunt blir ungefär 24 meter väf. Banda på en trädstock efter egen smak. Läggs så upp efter randningen och slå in af det hvita. Använd bra grof väfsked och en tråd i hvarje tand. Vill ni ta två i hvar femte blifver det trefligast. Slå ej för hårdt till då ni väfva så blifva de luftigare. Starka blifva de nog ändå. Ja nästan outslitliga!
Johanna.

Nr 160. Kaktéer fordra icke blott sandig jord och strandsand utan böra så vidt som möjligt hafva samma slags jord som i hemlandet där de som bekant växa i klippremnor och stengrus. Därför bör man fylla krukor med en blandning af finstött tegelsten och sandig jord alltid hålla jorden torr men utsätta växterna så mycket som möjligt för solens strålar.
Tordis U—a.

— Kaktus är en lättodlad växt och har många praktfulla variteter. Dock är dess blomningstid kort och växten under mellantiden tämligen oskön hvarför den i allmänhet icke är någon gunstling i boningsrummen där den egentligen står och skräpar större delen af året. Detta kan till en del afhjälpas genom ympning som lätt kan göras på kaktéer. Man skär ett hål i den/stam man vill ha ympad tillspetsar ett blad af den art som skall ympas och ombinder med kautschukband. Ympen växer vanligen fast på några dagar men säkrast är att låta förbandet sitta ett par veckor. Härigenom fås flera arter i en och samma kruka hvilka blommar på olika tider så att blomningstiden blir längre. Kaktéerna måste vattnas sparsamt.
Karla Rönne.

Nr 186. Auber: Fra Diavolo (potpourri arr. af Cramer). Bodarzewska: Douce reverie (mazurka). Souvenir a ma chaumiere: Gounod: Meditation Ave Maria: Emil Sjögren: Bilder och utkast; Christian Teilmann: Brustna strånar Parafraas öfver »I rosens doft».
Welleda.

Nr 187. Läs uppsatsen om amatörfotografering i Nr 22 af Idun för i år!
Karla Rönne.

Nr 190. Hvad man först och främst måste göra är att tillstänga hälen, hindra luftens tillträde och därigenom döda maskarna. För detta ändamål användes snickarelim som med en pensel stryks ned i hälen. För att vara riktigt säker på sin sak kan man begagna sig af en liten spruta med mycket fin öppning fylla sprutan med linolja och spruta ned i alla de små hål dit penseln ej kan nå. Äfven terpentindjuga gör åsyftad verkan. Och upprepas smörjandet tills träet icke kan taga till sig mera olja.
Karla Rönne.

— Man upplöser i en liter vatten 5 gram svafvelkal; med lösningen besprutas och indränkes träet grundligt.
Welleda.

Nr 193. »Kvinnans släktlif» »Sexuella frågor ur medicinsk och social synpunkt» af dr Vretling se där tvänne nyttkomna arbeten af framstående fackmän.
Karla Rönne.

Albin Lenhardtssons Stomatol.

Den bästa för
tändernas, munnens o. hudens vård.

H. Majt Konungens Hofleverantör.

Nr 194. Ni gör klokast i att öfverge alla tankar på begagnande af härfärgningsmedel. Hvad ni vinner därpå är att ni slutligen får håret grönt ja detta i bästa fall, ty det har äfven händt att följden blifvit svåra hjärnsjukdomar.
Olga.

Nr 195. Ni kan med fullt förtroende sköta er sjuka son efter Louis Kuhnes naturläkekonst. Er son blir ovillkorligen frisk därigenom såvida hans kropp har sin lifskraft kvar och ni noggrant följder den. Skaffa er först herr Louis Kuhnes bok om hans »naturläkekonst utan medicin och operation». Den finnes nu öfversatt på 25 olika språk och är särdeles intressant att läsa. Skrif sedan till honom under adress: Herr Louis Kuhne, Leipzig, Flossplatz 24 och omtala sjukdomen hur länge den varat, hur svår den är hur pass klen gossen är och hur gammal han är. Skrif på svenska, om ni ei kan tyska; om några dagar får ni svar på tyska med fullständiga föreskrifter på de milda men så kraftiga baden samt den stränga dieten. Läs sedan i boken huru man tager baden tv det står e i brevet. Det förutsättes att man har boken. Han skrifver blott huru många bad som skola tagas och i hvilken ordning. Herr Kuhne har en stor anstalt i Leipzig där han behandlar tusentals sjuka från alla världens ändor med underbar verkan och på jämförelsevis kort tid. Han njuter där stort anseende. Sålvid i Stockholm, som i den större stad där jag bor är det många kända sjuka som på kort tid funnit hälsa och krafter en verkligt frisk kropp. För att lugna er vill jag säga att kuren är ej det allra minsta skadlig och i de fall där den ej kan fullt läka skänker den lindring och krafter. En fördel har kuren också däri, att man kan sköta sig själf eller de sina i hemmet utan någon

egentlig kostnad. Men hvad ni gör gör snart!

Nr 196. Köp den lilla förträffliga boken »Rådgifvare för nybörjare i fotografi» af Ludv. David. Boken är öfversatt af Albin Roosval redaktören för Fotografisk tidskrift och kostar 1.50.
Olga.

Nr 203. Alla prästhemman stå i jorddebäckerna upptagna under kronotitel hvilket innebär att äzanderätten till såväl jord som ränta tillkommer kronan, och att således bevisningsskyldighet om annans äganderätt hvilat på den som påstår sådan. För öfrigt läser enligt riksdagsbeslut vid innevarande års riksdag skrifvelse afläts till Kongl. Maj: om utredning angående ifrågavarande spörsmål. Dock är ostridigt att s. k. patronella pastorat tillhöra patronus (enskild donator)
Olga.

Nr 206. Hårborstar rengöras bäst på det sätt att de först rensas grundligt med en vanlig grofkom och sedan tvättas i ljumt tvål- eller såpavatten och därefter noga spolats med ett par ljumma vatten. Till rengöring af kammar finnes att få köpa en liten rensningsapparat. eljes att draga den öfver ett mjukt bomullsbånd och sedan tvätta den.
Olga.

Nr 227. En värdenommerad frimärksaffär är C. H. Lichtensteins Drottninggatan 74.
Olga.

Nr 229. Nr 101 af Allmännyttigt handbibliotek (Allmän hushjuskötsel af dr A. Rueff) pris 1.75, torde lämpa sig. I »Oraklet» förekommer äfven en liten anordning för getskötsel.
Olga.

TIDSFÖRDRIF

CHARAD.

Ditt eget andra, plus ett g, jag tänker Helt säkert du den största omsorg skänker, Isynnerhet om du är ung och glad Och på mitt första ämnar dig ästad. En ung off'cer du kanske träffar där, Som framför alla andra har dig kär. Dig akta då, min vän, att dina gracer dela, Minns, han har lifligt blod och vapen i mitt hela
LOTTEN.

Äkta Ramie-Underkläder.

Herr-Tröjor, tunna storlek 4 5 6 7
pr styck 2: 50 3: — 3: 50 4: —
Herr-Tröjor, medeltjocka pr styck 3: — 3: 75 4: 50 5: 50
Herr-Kalsonger, medeltjocka pr par 4: — 4: 50 5: — 5: 50
Herr-Skjortor, tunna pr styck 4: — 4: 50 5: — 5: 50
Herr-Skjortor, medeltjocka pr styck 5: — 5: 50 6: — 6: 50
Lahmans Herr-Tröjor, storlek 4 5 6 7
pr styck 2: 75 3: — 3: 50 4: —
Lahmans Dam-Tröjor, storlek 3 4 5 6
pr styck 1: 20 1: 30 1: 40 1: 50
Österlund & Anderson,
4 St. Nygat. 4. 11 Hötorget 11.

LOGOGRYF.

Mitt herrskap tillåt själf mig presentera Och för en stund er taga i beslag. Då ber jag först och främst få invitera Er till en ridtur enligt konstens lag. En kan ke på ett fullblod stolt sig svingar, En annan valt en liten åsna grå, En tredje rider vildt på gummringar, Ty smaken är ej lika, knappt för två... Men mig vill alla hafva med på färden, Fast saken tycks mig både så och si, Ty vill jag ha na'n »frångång» här i världen, Så får jag tåla »öfversitteri». Se'n nu presentationen försiggått En längre stund, så återstår mig blott, Om ej ert tålmod har tagit slut, Att dela mig i små portioner ut. Då ha vi först en ö ibland de små; Om kallt det är, hvad bör man männe då? Ett landskap uti Göta land Hvad har man båd' på fot och hand? Hvad man bör göra af sitt öfverflöd Med dem som lida brist på dagligt bröd? Och så en dam med skönhet och behag, Som för en svan var oförlägligt svag; Hur rummet nämndes, där en sväng man tog; Hvad hästen är, så väl för vagn som plog; Ett träd, som trifs i sank natur; En läckerhet för vissa djur; Hvad man bör följa, om den finnes god. En släkt, som säges hafva ädelt blod;

Något för mödrar att beakta

i dessa tider, då tuberkulosen härjar så svårt, torde vara det engelska preparatet »Allenburys» Milkfood för barn. Vid användning af detta preparat undgår man den riskabla komjölkens, ity att enda behöfliga tillsats är vatten och medlet sålunda utgör en komplett spädbarnsföda.

I detta viktiga hänseende saknar »Allenburys» Milkfood f. n. hvarje konkurrent, i det att öfriga gängse preparat, såsom Mellins food, Stefanos och Dynamol äro afsedda till och icke kunna användas annat än som tillsats till komjölk-blandning af ett eller annat slag.

Preparatet är analyseradt och rekommenderadt af professorn vid Upsala Universitet, med dr greve C. Th. Mörner. Varan finnes att tillgå å apoteken samt hos stadens flesta specerihandlande.

Lancet, en af världens förmästa läkareskrifter, skrifver:

»Blott och bart utspädning af komjölkens kan ej göra den lämplig som ersättning för modersmjölken. En tillfredsställande lösning på detta problem kan endast uppnås då skiljaktigheterna mellan moders- och komjölkens tagas i beräkning och man sedan använder en process, som kan upphäva denna skiljaktighet till den minsta möjliga. Icke alltså detta synes Herrar Allen & Hamburgs hafva lyckats utföra, utan hvad som gör deras Food ännu mera värdefull är, att de framställt det i form af mjöl samt på kemisk väg bakteriefritt. Icke mindre tillfredsställande är smaken på detta preparat, hvilken är angenämt söt och miltkraftig. Vi betrakta införandet af detta Food som ett stort framsteg i diet för barn och af stort värde.»

Prof kan erhållas gratis och franko från Adolf Ahlgren, Gefle och A. W. Heland, Norrköping.

LINNE.

Handvädda linneväfnader och duktyger sändas direkt från tillverkaren mot efterkrav. Begär prover och prisuppgift.
Linneväfveriet, Borås.

Fruarnas förtjusning

är det nyuppfunna strykjärnet »Dalli», den själfledande patenterade stryk- och pressmaskinen. Dubbel värmekraft på hälften så lång tid. Ringa värmeomkostnader med »Dalligödstoft» (2 öre pr timma). Intet kolos, ingen rök, ingen lukt och intet ombyte af lod! Oafbrutet att användas såväl inom- som utomhus i flera timmar i sträck. Pris Kr. 6.50 i alla välortade järnbadar och bosättningsmagasiner eller direkt hos

Famos Importaffär,
Stockholm, 22 Skeppsbron,
ingång St. Hoparegränd.
Tel. 140 24.
Agenter antagas för landsorten, Norge, Finland och Danmark.
Obs! Tusentals i bruket. Obs!
I fall likv. medföljer rekv. sändes fraktfritt.

Högstedt & C:o

32 Regeringsgatan 32
— Stockholm —
Specialitet:
Bordeaux- &
Bourgeois-viner
Billiga priser.

KÖP KOKKUMS EMMALNERADE KÄRL
VERLUSBERÖMDA! STARKA! PRISBILLAGA!

KNEIPP BADEN.

Kurort. Vattenbehandling m. m. Öppen året om.
v. Norrköping.

Lundby Skönfärgeri och Kem. Tvättanstalt, Göteborg,

behandlar allt till Herr-, Dam- och Barn-garderoben hörande, samt andra i ett hem förekommande persedlar, såsom dukar, täcken, filtar, portieror, möbel- och andra tyger m. m. Herkostymer lagas m. m. om så önskas. Eget skrädderi. Insänden direkt eller till ombud edra plagg, som tvättas kemiskt, färgas m. m. fort, väl och billigt. Tidsnlig, ny metod.
OBS! Enda anstalt i Sverige, hvilken som specialité uteslutande arbetar med kemisk tvätt och konstfärgning.

Guldmedalj

för goda
Orglar, Flyglar, Pianinon,

har vid Gefle Industriutställning tillerkänts Östind & Almquist, Arvika, hvilka förut erhållit högsta erkännande af tusentals köpare och mera framstående musici samt tilldelats 20 första pris-, in- och utrikes, för orglar. Fabriken är i sitt slag den största i Norden. Bekväma betalningsvillkor. Mångårig garanti.
Lager och Filialexpeditiöner:
Stockholm, Vasagatan 50, Göteborg, Vesta Hamngatan 18, Malmö, Balzargatan 10.

Lars Monténs

Neutrala Kärtvål till yllevätt och Oleintvål till linnetvätt användes lämpligast sålunda:
1/2 kg. tvål kokas i 2 liter vatten; när tvålen är upplöst, tillsättes under omröring 20 å 25 liter ljumt vatten; i denna utspädda lösning neddoppas plaggen. Vid yllevätt böra såväl lösningen som sköljvattnet hafva 36 å 38 grader.
Finnes hos de flesta specerihandlare samt i mina butiker
Nr 19 Stora Nygatan. — Nr 29 St Paulsgatan
Silfvermedalj i Köpenhamn 1886. Guldmedalj i Stockholm 1897.

GEFLE MANUFAKTUR-AKT.-BOLAGS

Oblekta, Blekta och Färgade
VÄFNADER
försäljas i parti från kommissionslagret i Stockholm hos ADOLF BODELL

Man mår aldrig väl

af oblandadt kaffe, som alldeles förstör Eder, hvarför man alltid bör blanda det med Stockholms Kaffe-Aktiebolags berömda Intubikaffe, som gör kaffet godt, hälsosamt, välsmakande, ytterst drygt och billigt samt förhindrar kaffeförgifning.
Paketer å 25 och 10 öre i alla speceri- och diverseaffärer.
OBS. att firmans namn, Stockholms Kaffe-Aktiebolag, är tryckt å alla paket, ty endast dessa äro verkligt äkta.

INTET GOLFDRAG eller SKUROS mera om man använder

FÖRSHAGA LINOLEUM MATTOR

Roséns Pensionat

öppnar den 1 sept. privatbostad för resande och riksdagsmän i nyinredd komfortabel våning Norrlandsgatan 13, 2 tr. Om så önskas erhålles fukost och kväll. Priserna moderata.

Toiletpapper,

af bästa kvalitet, sändes mot efterkrav i paket å 2 eller 5 kr. fraktfritt pr järnväg från Bäckhammars Nya Aktiebolag, adr. Väml. Björneborg.

Järnsångar och Sångkläder

realiseras.
Järnsångar med madrass säljas till 14,00 prst.
D:o resärer 11,50
Barnsångar 12,00
Resärmadrasser, som kost. 35,00 nu 23,00
Spänmadrasser 8,00 5,40
Krollspinnmadrasser 15,00 11,00
Tagmadrasser 25,00 18,00
Barnmadrasser 4,00 3,00
Enmansbolstrar 12,00 8,65
Tvåmans 16,00 11,00
Örngottskuddar 2,00 1,40
Längkuddar 4,00 2,40
Dessa sängkläder öf af prima bolstervär och ängrenad vallsull.
Några stycken extra fina profsångar bortslumpas till ofantligt billigt pris.
ZEDERFELDT & HANSEN,
6 Observatoriegatan 6, Stockholm.

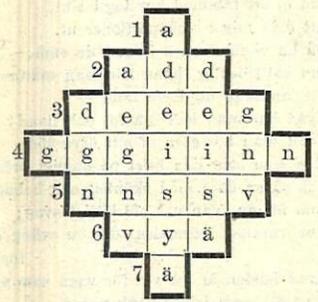
Till väfstolen ett viktigt attribut;
Och i ett nu tog logogryfen slut.
LOTTEN.

GEOGRAFISK NAMNGÅTA.

Bilda af bokstäfverna i nedanstående mening namn på sex europeiska och två afrikanska öar samt på två floder i Europa. Det bör anmärkas, att ett »d» blir obegagnadt vid namnbildningen:
»Andra Swea Artilleriregemente blir framdeles garnisoneradt i Upsala».

G. E. S.

DIAMANTGÅTA.

1) bokstaf, 2) böjdt verb, 3) svensk hamn, 4) stad, 5) fisk, 6) verb, 7) bokstaf.
Är den rätta lösningen funnen, så gifva

den vägrata och lodrata midtelraden samma ord.

L. B.

LÄNGGÅTA.

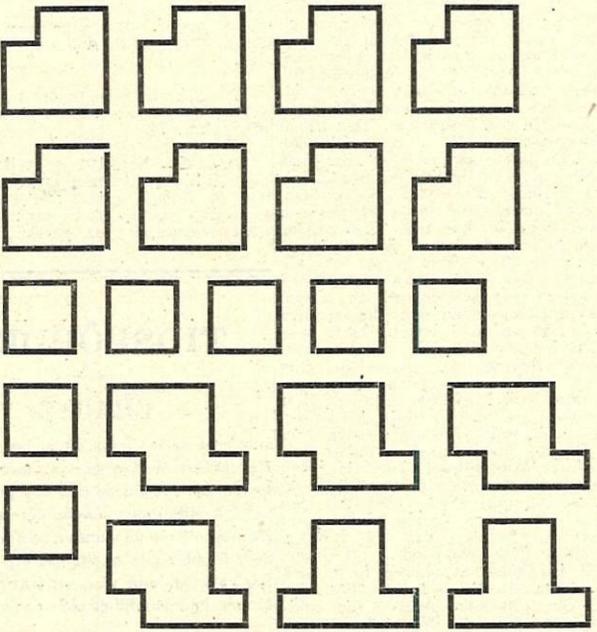
Vi ha ett adverb, som just lämpar sig till Att göra en länkgåta af — om man vill; Vi skola nu och oss försöka därmed Och se, hvad vi kunna få ut ur dess led. Två mindre adverb vi pro primo då få Det första, med eftertryck sagdt — och vi gå, Och då vi nog äro, i vanliga fall, Just där som det andra beteckna här skall. Vårt tredje har fyllt mängen fin mandarin Med frestande dryck — vi ej nämna den vin — Och vårt fjärde förfäktats och vridits och vändts,

GADUS' "Sillsardiner"

rekommenderas såsom ett närande och välsmakande färskt födoämne.
Bruksanvisning medföljer hvarje burk.

För en sådan och mängen »å bäl» har brändts.
Härnere ju allt ett vårt femte skall få —

LÄGGÅTA.

Bilda af ofvanstående 21 figurer en kvadrat.

Så sägs det — men en gång blott, omöjligt två.
Vårt sjätte är skarp och en fiende till Allt orent, af viss sort, och rena det vill. Vårt sjunde så ljuffigt och drömmande vek, Besvarar hvar knäpp, som man ger den på lek.
Vårt åttonde sitter än lös och än fast; Den fasta kan också bli lös i en hast.
Vårt nionde — stekt — smakar bra med sin säs;
Man måste beklaga, att sällan den fås. Vårt tionde, sista, en umgängesvän, Som hos spiritister jämt ses »gå igen».

SIBYLLA.

LÖSNINGAR

TILL TIDSFÖRDRIFVET I N:R 36.

CHARADEN: Glas-ögon.
AKROSTIKONET: Daniel Hvasser: Drako, alun, nabo, inslag, etyl, lagman, Matten, vaken, Anton, slang, satin, endast, rådhus.
ARITMOGRYFEN: Konversationslexikon: 1) öskar, 2) oktober, 3) intendent, 4) Alvar, 5) hvelte, 6) stormen, 7) Kerstin, 8) operation, 9) Fritiof, 10) politik, 11) Anko-bar, 12) Argentina, 13) ljusstake, 14) afdelning, 15) Madeira, 16) oxe, 17) lie, 18) bankett, 19) försoning, 20) tidning.
OMKASTNINGSGÅTAN: Lille Bror: lomhörd, imponant, lasting, ljusbåd, enbär, bolmört, rotunda, obehaglig, Rosersberg.
ARITMOREMET: Spaderkung: spark, dans, Gerda, kunder, Ungern, dunkar, rese, puder, gap, gaser, sked.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.
L. A. Nej.
Mara. Vanligt versfabrikat. Korgen åtog sig välvilligt magasineringen.
Urd. Gömdt, men ej glömdt.
Carlo mio. Det är endast undantagsvis Idun i sina strängt anlitade spalter kan bereda plats för öfersättningar af denna art. Den nu erbjudna dikten lämpar sig ej.

GIF Mellins Food

alltid edra barn
Ingrid Stigen. Till de lefvande ordens klang äro vi städe redobogna att lyssna. Men inga hösttoner...
S. M. Ni ber oss om ett recept. Välan, här har ni det: dagligen åtta timmars kroppsbete, åtta timmars sömn och åtta timmars andlig tortyr genom att ni lär er edra vers utantill. Skulle den obehagliga åkomman det oaktadt fortfara att plåga er samt tåra på vår dyrbara tid, föreslå vi, att ni ger ut edra rim i bokform, själf betalar tryckningskostnaderna och själf sänder omkring recensentexemplar med påskrift från förf. Då blir ni sannolikt guilfofinerad in effigie och det är det radikalaste botemedel, som förefinnes mot eder elakartade sjukdom. Resultatet är i nio fall af tio oförligt: världen får en dussinpoet mindre och en förständig människa mer.
Julia, som vistas på landet, har skickat ett bref till sin man i staden; men samtidigt har hon hedrat oss med en afskrift af den lilla utgjutelsen. Ett så utomordentligt förtroende kräver naturligen den största grannlagenhet från vår sida. Den ärade brefskrifvarinnan kan och vara förvissad om, att hon ej misstagit sig på vår fina takt: brevet skall för all framtid varda undanhållet världens profana blickar.
Fabbe. Lyriskt flockgods utan värde.
Max. Allt för flamlade och omogot.
O. C. Grängesberg. Nej.
Regina. Ännet bra nog, men behandlingen konventionell och hvardaglig. Användes ej.
M. C.-s. Vi äro mycket smickrade öfver det intresse ni så älskvärdt ägnar vår tidning. Men hvarför grumla vår öfvertygelse om ert goda förstånd genom att skicka oss så dåliga vers?
EXPEDITIONENS BREFLÅDA:
H-g, Borholm. Annonsen kostar 2,16 pr gång.

LIEBIG Companys'
KÖTT-EXTRAKT
Endast äkta
när hvarje burk bär namnteckning
Drygast, därför billigast.
i blått tryck.
En gros endast hos bolagets korrespondenter för Sverige
A.-B. OTTO DAHLSTRÖM & Co., Stockholm.
(S. T. A. 82778)

Modeaffär att öfvertaga.

I anledning af resa säljes en i full gång varande och väl upparbetad modeaffär i Stockholm. Bästa kundkrets. Kurant varulager och elegant inredning. Närmare upplysningar genom Svenska Fastighetsbyrå, Drottninggatan 40, Stockholm.

TVÅ UNGA FLICKOR ur bättre familjer önska komma till en större egendom, ej att beta la eller mot betalning, för att lära och hjälpa till med hvad som förekommer i ett större och ordentligt hem. Svar afvaktas tacksamt inom 14 dagar till »Deux amies», Vadstena p. r.

TILLFÄLLE erbjudes 16—18 års flicka af god familj att på förmånliga villkor till bringa vintern i Södern, med officersfamilj. Svar till »A. L.», Iduns exp.

LEDIGA PLATSER.

LÄRARINNA önskas för två gossar 7 och 8 år. Svar till »Provincialläkare», Iduns exp.

PLATS finnes för en snäll flicka ej under 25 år, som är villig att utbätta en husas göromål samt fullt kunnig i såväl kläd- som innesömnad. Svar till »25 år», under adr. S. Gumæli Annonshyrå, Stockholm.

BILDAD, frisk, barnkär, anspråkslös flicka, arbets-, och van vid ordn. erh. plats i liten fam. i Angermanl. om lönepret., fotografi och ref. insändas till fru Ida Hallin, Köpmangatan 11, Örebro.

GODT om platser för guvernanter, hus hällsbiträden samt barnfröknar att söka. Nya Inackorderingsbyrå, Brunkebergsgat. 3 B. Etabl. 1887.

EN UNG flicka erhåller god plats i familj. Svar till »Huslig», Magnesko.

BARNFRÖKEN. En enkel och anspråkslös flicka af god familj, som vill åtaga sig sköta två barn, får genast god plats där hon kommer att anses som familjemedlem. Referens och om möjligt fotografi under adress »B O.», Falun p. r.

Ensamjungfru,

med goda rekommendationer, enkel, ordentlig och något kunnig i matlagning, erhåller i medio af oktober plats i nygift familj i Stockholm. Svar till »B. H.», Iduns exp.

EN VÄLARTAD, konfirmerad flicka får plats i prästgård på landet att hjälpa till med städning och hvarjehanda småsysslor. Svar före den 20 september till »Kyrkoherde», Fredsberg.

GUVERNANT, häst som aflagt studentexamen, får plats i officersfamilj att läsa med en 14 års flicka och en 7-årig gosse. Svar till »Lannatorp», Gråstorp.

SKICKLIG och allvarlig Kokerska och Husjungfru få god anställning i ett finare hem på landet. Den förra skall på egen hand sköta hushållet, som ej är stort. Betygsafskrifter jämte åldersuppgift o. fotografi torde sändas till »H.», p. r. Strömsholm.

LÄRARINNA, anspråkslös och kunnig i vanliga skolämnen samt musik önskas till en dotter. Lön 150 kr. Svar till »Musikalisk», Fristad.

PÅ STÖRRE PRÄSTGÅRD, i äldre liten familj, önskas som hjälp i hushållet en helst något äldre, anspråkslös flicka, som förut haft plats. Hon bör vara kunnig i matlagning och andra hushållsgöromål samt sömnad. Svar med uppgift om ålder, lönepretentioner m. m. till Doktorinnan A. Wallin, Viby, Vretstorp.

EN BILDAD, ordentlig flicka, ej för ung, kunnig i enklare och finare matlagning, bak, slakt, syltning, sömnad och handarbete samt i allt som hörer till ett hushålls skötande, erhåller plats i bättre hem till den 24 oktober. Musikalisk har företräde. Svar med betyg, nytt fotografi och löneanspråk sändas till »T. C.», Gamleby, p. r.

FINNES NÅGON SNÄLL, anspråkslös och arbetsam flicka, van och kunnig i enkel matlagning och alla inomhus förefallande göromål, som skulle vilja vara ung husmoders hjälp i skötandet af hemmet (liten familj). Svar med löneanspråk och rekommendationer sändes till »Lille Gunnar», Göteborg p. r.

I PRÄSTHUS på landet fins plats för lärarinna, som kan undervisa 2 flickor (8 och 14 år) i musik och vanliga skolämnen. Undervisning i matlagning m. m. lämnas. Om så önskas. Reflekerande insände ansökan åtföljd af fotografi till »Prästgård», Wing.

UNG lärarinna önskas genast för 2-ne flickor om 11 och 12 år. Svar med betyg och löneanspråk till fru Ida von Hall, Åsen, Wåse.

Hushållerska,

skicklig i enklare och bättre matlagning, får plats 1 okt. eller nov. Svar om ålder och pretentioner, helst med fotografi, insändas till »Ungkarl», Östg. Corresp., Linköping.

EN HELT LITEN FAMILJ — i vacker liflig trakt af södra Helsingland — önskar en »Husamsell» (i höst), hvilken bör vara verkligt anspråkslös, frisk och stark samt villig att, med glad humör, utträtta förekommande göromål, med en jungfru tillhjälp. — **Duglighet** och vana att med ordning och omtanke sköta matlagning, bakning, sömnad o. s. v. är nödvändig. Rekommendationer och foto. önskas. Lön omkr. 180 kr. Svar f. v. b. till »Embetsman», Mästersmålsгат. 24, 3 tr., Stockh.

LÄRARINNON, värdinnor, sällskapsdamer, hushållsbiträden, barnfröknar erh. platser gen. Sthms Nya Förmedlingsbyrå, Kammakaregat. 48. Kl. 11—3.

BILDAD FLICKA, erhåller genast plats i enkelt hem att undervisa en tolfårig flicka i vanliga skolämnen och musik. Något biträde med inom hemmet förekommande göromål önskas äfven. Svar till »Hem», Stoa Bosarp.

DAMER! Ungkarl å landet önskar erhålla en bättre flicka, som på egen hand kan förestå hans hus. Fotografi samt uppgift å ålder och lönepretentioner torde förtroendefullt sändas under adr. »Lärare», Iduns exp., Stockholm, f. v. b.

HUSHÅLLERSKA, villig att handhafva matlagningen och därtill fullt skicklig, erhåller plats hos mindre provincialläkarefamilj om svar snart sändes: »Provincialläkare», Iduns exp. (1609)

BARNSKÖTERSKA, pålitlig, frisk och godlynt, öfver 20 år samt med vana att handhafva små barn, erhåller plats å egendom nära Örebro att sköta 2 barn om 1 o. 3 år. Svar med löneanspråk, rekommendationer och helst fotografi torde sändas till fru Hedvig Hegardt, Irvingsholm, Gräfteby.

Barnsköterska.

På egendom i södra Norrland finnes plats instundande 24 okt. för en frisk, pålitlig och verkligt barnkär sköterska, ej under 25 år, till 3 små barn. Hög lön betalas gerna om utmärkt betyg och rekommendationer kunna lämnas. Svar med fotografi fortast möjligt till »L. M. G.» under adress S. Gumæli Annonshyrå, Stockholm.

EK SNÄLL, anspråkslös och duglig flicka omkring 25 år, kunnig i enklare matlagning och villig att deltaga i alla inom ett hem förefallande göromål, utom tvätt och skurning, kan få plats i 2 personers hushåll. Svar med löneanspråk och fotografi till »Hem», p. r. Söderköping.

EN BILDAD 21-årig flicka, önskar i medio af oktober plats som hushållselev i en bättre familj i närheten af Stockholm, där lifligt umgänge finnes. Den sökande önskar anses som medlem af familjen. Svar med prisuppgift torde godhetsfullt sändas till »Eddy 21», p. r. Kristianstad.

BREFKORT öfver ruinerna af Tycho Brahes Uranienborg och Stjerneborg samt Hven, 5 olika å 10 öre expedieras af J. L. Törnqvists bokhandel, Landskrona.

Privathotell, 20 Humlegårdsgat., 1 tr. upp. Centralt läge. Komfortabelt. Moderata priser. **SELMA BERG.**

Väfskola.

Efter 1 okt. kunna bildade flickor, som vilja lära sig väfnad och matlagning inackordera sig hos undertecknad. Bref besvaras. OBS! Af 1:sta upplagens väfböcker säljas några exemplar billigare.
Nina von Engeström, Örebro.

Undervisning i linnesömnad.

Enkel, praktisk metod, vanlig maskin med tillhörande apparater användes. Mönster erhållas. Hvarje knrs (pris 15 kr.) omfattar 1 mån. 2 tim. dagl. Elev syr endast eget arbete.
KARIN EGNÉR, Styrmansg. 21, 2 tr. Rikstel. 3530.

För Slöjdare!

Ett större parti snidjern samt (mindre felaktiga) träarbeten af al och pörönträ realiseras under sept. och okt. d. å. till följande pris:
Å träarbetena lämnas 30 å 40 % å pris-kurantens pris. Snedlöpare, plattjärn och flackjärn 60 öre st. Getfötter, sirjån och hälljärn 75 öre. Järnen äro märkta med ollonet och säljas skaffade och slipade. Sändas mot efterkräf eller postförskott från Svenska Slöjdfabr., Säter.

Prenumerera på **Iduns Modetidning!**

Ärade husmödrar!

Kan någon af Eder rekommendera en i alla afseenden god kokerska, blifve annonsören tacksam för svar under adress »H. F.», Iduns Expedition, Stockholm.

FINNES någon huslig och förständig, verkligt snäll, enkel, bildad och renbjärtad dam i eken oberoende ställn., ej för ung, som mot fritt liv under hösten vill antaga plats som värdinna hos ensam tjänsteman, bedes om svar med upplysn. och fotografi, märkt »Tjänsteman 55», till Iduns exp. Jämmt och godt lynne villkor.

ANSPRÄKSLÖS, bättre flicka, med god karaktär, som kan undervisa i vanliga skolämnen, erhåller plats nu genast i familj, 1/2 timmas väg från Stockholm, för att undervisa en 7 års flicka, samt deltaga uti inomhus föreläsning. Svar jämte rek., betygsskrifter, fotografi och löneanspråk torde sändas till »Villig», Tidningskontoret Kungsgatan 14, Stockholm.

FÖR ENKEL, reel flicka, med godt humör och god hemmets uppfostran, finnes pl. att gå matm. tillh. i mindre landhush. Löneanspr., uppg. om föreg. verkst., fotogr. önskas till »Hem», Grebbestad.

På egendom i Östergötland

Önskas två verkligt bildade flickor, som emellan sina göromål kunna vara till tröna i hemmet. En skall vara skicklig i så väl enklare som finare matlagning, bak och slakt, har en köksklicka under sig. Den andra skall kunna undervisa en gossa i ljudmetoden, hafva tillsyn och bland annat på egen hand sköta tvänne barn, samt vara kunnig i sömnad. Barnflicka finnes. Svar till »B», Bankeberg. (1563)

GUVERNANT.

van att undervisa i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbeten, erhåller genast plats vid större järnvägsstation. Svar med betygsskrift, fotografi och uppgift i lönepretentioner sändes till »Plats X», Sv. Telegrambyråns Annonsafd., Stockholm.

Barnfröken.

En pålitlig, snäll, frisk och ordentlig flicka, om möjligt kunnig i linne- och klädsömnad, får plats den 24 okt. att sköta 2 små barn och deltaga i inomhus föreläsning. Uppgift ålder, lönepretentioner, betyg, fotografi etc. till »Stenbo», Ma'mö p. r.

LÄRARINNA

erhåller plats i naturskolan trakt på landet, att undervisa en 13 års flicka. Svar med fotografi till »G. W.», Lindhult, Långås.

TVÅ SNALLA

bättre flickor, som ej äro rädda för arbete, den ena kunnig i matlagning och villig att gå frun, som är sjuklig, tillh. vid föreläsning. samt vara till sällskap och glädje; den andra särskildt barnkär och pålitlig samt villig att sköta barn (9, 7, 3 år och en liten flicka 6 mån.) och hjälpa till med städning, handarb., på plats i familj, där de ej få påräkna stora nöjen men ett godt och fridfullt hem och att anses som medl. af familjen. Goda betyg och rek. fordras. Svar med fotogr. till »Ett förnösamt sinne», Vasa p. r., Finland.

LÄRARINNA

allvarlig och undervisningsvan samt kompetent att undervisa inom de 3 lägre klasserna vid elementarläroverk. Lärokurser, önskas nu genast för 2 gossar och 2 flickor - eventuellt äfven för hållande af egen skola, för hvars framgång de bästa förutsättningar finnes. Svar med betygsskrifter och löneanspråk sändes till »A. R.», Norberg p. r.

UNDERVISNINGSVAN

lärarinna önskas för tre barn i tjänstemans familj (ålder 11-12 år). Svar med lönepr. till »100», Slite p. r.

SOM SÄLLSKAP

och hjälp åt ung officersfru finnes plats för en i hushållsgöromål kunnig biad flicka. Norra Inack. byrå, Mäster-Samuelsg. 62, Sthlm.

Kokerska,

skicklig i såväl finare som enklare matlagning, sparsam och ordentlig, ärlig och med godt lynne samt fullt kunnig i allt öfrigt, som till en dylik plats hör, erhåller vid instundande höstflyttning förmånlig plats i bättre familj i huvudstaden. Goda rekommendationer efterdras. Svar från landsorten torde åtföljas af betygsskrifter och uppgift om löneanspråk samt ställas till »H. F.», Iduns Expedition, Stockholm. Sökande från huvudstaden kunna personligen anmäla sig Malmorgsgatan 1, 2 tr.

KVINNL. GYMNAST,

tillika villig att underv. tvänne nybörjare i musik, kan mot 2 tm. dagl. syssestätt. erhålla fritt liv och bostad hos bildad fam. bosatt i liflig vacker stad där tillfälle till biförtjänst nog gifves. Svar med uppgift om betyg, ref. m. m. torde snarast sändas till »Massage», Vexjö p. r.

En snäll och anspråkslös lärarinna

van att undervisa i alla ämnen, språk och musik, önskas nu genast för en 15 års flicka. Svar sändes under adress »L.», Horn, Östergötland

HUSHÅLLERSKA.

För en pålitlig hushållerska eller kokerska, skicklig i finare och enklare matlagning, slakt, inläggning, bakning och andra till ett landhushåll, hörande sysslor finnes plats i större egendom i Södermanland. Svar med betygsskrift och porträtt sändas under adr. Högsjö gård, Högsjö.

Hushållerska

eller kokerska får god plats i fin familj i Stockholm om utmärkte betyg å skicklighet, duglighet och redbarhet kunna framvisas. Köksa finnes. Svar till »Förmånlig plats», Postkontoret Karlavägen, p. r. Stockholm.

Plats för hushållerska

finnes ledig från den 24 oktober på en större landegendom. Den sökande bör vara kunnig i slakt och hvad därtill hör, finare och enklare matlagning, gröfte och finare bakning, brygd och för öfrigt hemma i allt som hör till ett väl ordnat hushåll. - Ansökning med åtföljande rekommendationer samt ålder och lönepretentioner torde sändas snarast under adr. »Fru M.», Ulricehamn.

EN SKICKLIG

och pålitlig kokerska med flera års praktik önskas till den 24 oktober i litet hushåll vid bruk i Vermland. Lön 200 kr. Svar med betyg till »Kokerska-plats, Ottebol».

PLATSSÖKANDE.

PLATS SÖKES i god familj, för en ung och snäll flicka från landsortsstad. Ar praktisk och väl hemmastadd i hushållsgöromål och handarbete, samt äger ett godt sätt. Svar till »Vänligt bemötande», p. r. Eskilstuna.

MOT FRITT LIVRE

önskar ung flicka plats som sällskap och hjälp, i verkligt godt hem. Fri resa. Ej långt från Stockholm. Svar till »Sällskap», Iduns exp.

LÄRARINNA

musikalisk och undervisningsvan, önskar plats i godt hem att undervisa 7-9-åring. Ej långt från Sthlm. Små pret. Svar »Musikalisk A.», Iduns exp.

MOT FRITT LIVRE

önskar bildad flicka plats som sällskap och hjälp i hushåll till ett godt hem, helst å landegendom. Kunnig i handarbeten och väfnad. Svar till »Adi», Gefle p. r.

VÄRDINNEPLATS

önskas nu eller till hösten af bildad tysk dam af god familj, som är fullt kompetent i ett väl ordnat hems skötande samt mycket barnkär. Utmärkte ref. från fört här i Sverige innehafda platser. Svar »J. B.», Iduns exp.

EN TYSKA

af god familj, önskar plats i familj, såsom sällskap och hjälp. Lön ej nödvändig men vill sökanden anses som medlem af familjen. Bästa ref. äfven inom Sverige. Svar till »N. N.», Iduns exp.

ETT MEDELÅLD. BILD. FRUNTIMMER

med glad humör och förmåga att ordna ett hem. Önskar till hösten värdinnepl. hos ånkning eller ungeherre, helst i stad. Svar märkt »E» till Iduns exp.

SOM HUSFÖRESTÄNDARINNA

hos ungeherre eller ånkeman, söker till hösten medelålders fruntimmer plats. Mångårig praktik i ett hems skötande, bästa rekommendationer. Svar till »Praktisk och duglig», avfaktas tacksamt intill d. 20 ds till Iduns exp.

PLATS ÖNSKAS

att förestå barnhem, krubba eller som värdinna. Goda betyg finnes. Svar till »Malin 28», Sundsvall p. r.

EN ENKEL

och snäll 19-årig flicka, önskar med första plats i ett bättre hem (ej i Stockholm) att vara matmor behjälplig med husliga göromål, eller ock om barn finnes, hjälpa till med deras vård. På lön fastes ej afseende endast den sökande får ett verkligt godt hem. Svar emotes tacksamt under adress »Gerda», Handverkareg. 24 E, 4 tr. t. v., Sto.kholm.

EN UNG FLICKA

önskar plats i bättre familj att deltaga i alla i ett hus förekommande göromål. Ar kunnig i bakning och handarbeten samt något musik. Svar till »Tacksam», Kumla p. r.

EN FLICKA

från landet, 28 år, önskar plats i familj att gå frun tillhanda. Svar till »H. O.», Gate.

HUSLIG, arbetsam, praktisk, bildad flicka

önskar plats. Kan matl., bak sömn., handarb. m. m. Svar »Villig hjälpre», Iduns exp. f. v. b.

PLATS som värdinna, sällskap eller att

förestå skolhushåll, sökes af bild., musikal., angenäm praktisk dam. Prima ref. Vidare Norra Inackorderingsbyrå, Mäster Samuelseg. 62, Stockholm.

EN BÄTTRE flicka,

som genomg. slöjd- och hushållsk., önskar plats i familj (hålst som städerska). Svar till »Huslig», p. r. Hesselholm, inom 8 dagar.

UNG FLICKA,

som med utmärkte betyg genomgått Pählmans handelskola, Handarbetets Vänners väf- och syskola samt fröken Lundins slöjdlärarinnekurs, söker plats i aktningsskötning. Svar tacksamt till »Norrländska 1901», Iduns exp. f. v. b.

EN BÄTTRE FLICKA, van att deltaga i husliga sysslor, önskar plats som husmoders biträde i godt hem. Svar till »19 år», Börum p. r.

UNG, något språkkunnig (engelska och tyska) svenska, önskar för att lära engelska språket som sällskap och hjä p med följande familj eller ensam person till England, helst någon som ämnar kvarstanna där. Svar till »H. A.», Iduns exp.

EN ung flicka önskar plats som barnfröken i bättre familj i stad eller på landet. Svar märkt »Lisa», p. r. Gimo.

PLATS som värdinna i akt. trefl. hem, helst där barn finnes, önsk. af medelåld. änkefru med föref. erfarenhet i alla i ett bättre hem föref. gör. Svar före 20 sept till »Conny», p. r. Helsingborg.

FRANSYSK lärarinna, som under flere år vistats i Sverige, men därunder upprepade gånger besökt sitt hemland, söker till hösten anställning i familj bosatt i Stockholm eller dess närhet. Goda examensbetyg kunna företes och fullt pålitliga referenser lämnas. Närmare upplysningar om den sökande kunna erhållas i Stockholms Hyreslista.

OBSERVERA!

En bättre flicka, 25 år, kunnig i bokhålleri och landhushåll, samt finare handarbeten, söker plats, helst där tillfälle gifves att deltaga i både hushålls- och skrifögromål. Svar till »Arbetsam», p. r. Varberg, inom d. 22 sept.

FLICKA, som genomgått ettårig kurs i kvinnlig slöjd och kunnig i enklare matlagning, önskar plats i familj, tapissieraffär el. d. Svar till »A. E.», Iduns exp. f. v. b.

UNG, bild. musik. flicka, söker till 1 nov plats hos barnlös fam. eller äld- e. dam, helst i Stockholm som hjälp och sällskap. Rekom. finnes. Svar till »Prästgård», Näsbyholm p. r. (Skåne).

EN FLICKA

af bättre familj, önskar plats i hushåll. Är något van vid matlagning samt kunnig i handarbeten. Små pretentioner. Svar till »22 år», Falköpings Tidnings expedition, Falköping.

ETT YNGRE fruntimmer

önskar plats att förestå enklare hushåll, eller att i familj biträda med förefallande göromål. Ar kunnig i matlagning, kläd- och linnesömn., skrifn., bokföring och handarb. Svar till »A. S. 14», Iduns exp.

BILDAD FLICKA

söker plats, ordentlig, glad, arbetsam, kunnig i matl., bak, syltn., sömnad. Svar »Praktisk», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

LÄRARINNA

undervisningsvan i alla ämnen, språk, musik, handarb. önskar plats, samvetsgrann, barnkär. Svar »Glad och enkel», under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN LEGITIM. sjukgymnast

och massör, med bästa betyg och referenser önskar anställning i privat familj på landet, äfven villig deltaga i husliga göromål. Svar till »Massös 24 år», under adress S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

EN BILDAD flicka

från landet önskar plats i bättre familj, som fruns hjälpre. Lön begäres ej, endast fritt livre samt vänligt bemötande. Svar till »Elin 23 år», under adr. S. Gumælii Annonsb., Sthlm.

EN UNG FLICKA,

som genomgått bokhållerskola, önskar plats i bättre familj helst som skrifbiträde samt tillika hjälp och sällskap. Svar till »Signe», Iduns exp.

En 18-årig flicka,

med vanlig elementarbildning och som genomgått kurs i »Fackskolan för huslig ekonomi», Upsala, önskar plats, helst genast, i godt hem för att biträda frun i hushållssysslor. Vidare genom korrespondens med A. Norén, Vadstena. (S. T. A. 92544)

EN BILDAD DAM

af god familj med jämnt och godt lynne samt praktisk förmåga att göra ett hem trefligt, van att handleda barn och ungdom, önskar plats som värdinna, helst där barn eller ungdom finnes. Bästa referenser finnes. Svar märkt »Pålitlig 1901», Iduns exp., Stockholm.

UNG BILDAD TYSKA

önskar plats i Muntliga rekommendationer. Svar till »W. K.», Åby station.

ORDENTLIG, ung flicka,

önskar nu genast eller till hösten plats som husföreständarinna hos ungeherre. Sökanden är kunnig i sömnad och handarbeten samt äger vana att sköta ett hem. Goda betyg finnes. Svar till »Wilma», Ormsköldsvik p. r.

EN UNG FLICKA,

som dels genomgått 8-klassigt läroverk, dels vistats i England denna sommar för språkstudier samt har utmärkte vider om pianospelning och finare handarbeten, önskar plats i bättre hem såsom sällskapsdam eller guvernant. Billiga anspråk. Svar till »I. M. S.», Iduns exp.

Referenser: Doktor Chr. Wikström,

Hissingen, Göteborg.

UNG BILDAD FLICKA af god familj önskar plats å större egendom eller bruk, såsom sällskap och hjälp i hemmet, eller ock medfölja familj eller äldre dam utrikes. Svar märkt »Sällskap», Hörby p. r.

ARBETSAM och förständig flicka med god praktisk uppfostran, önskar plats i familj att biträda husmodern med hemmets skötande. Svar till »22 år», Norrtelje p. r.

Värdinneplats

önskas i aktadt hem, är fullt kompetent i ett hems skötande; finnes barn lofvans moderligt tillsyn. Ar musikalisk. Finaste referenser. Sv. till »G. L.», Mörum p. r.

EN UNG FLICKA,

kunnig i kartritning och textning, söker anställning eller hemarbete. Svar till »Kartritning», Iduns exp., Stockholm.

MOT FRITT LIVRE

eller någon ringa aflöning önskar ung flicka plats som hjälp och sällskap i bättre familj, där hon får anses som medlem af familjen. Ar kunnig i handarbeten samt skrifögromål. Svar märkt »20» torde snarast sändas under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

KAMMARJUNGRU.

En arbetsam och proper flicka från landet önskar plats i höst som kammarjungfru i god familj. Svar i bref till »A. N.», p. r. Borgholm.

PLATS som Husföreständarinna

hos äldre herre sökes af en bildad, väl rekommenderad flicka, kunnig i skötande af alla i ett bättre hem förekommande göromål. Svar inom 14 dagar till »M. G.», Förlöf p. r.

EN BÄTTRE FLICKA

önskar plats som husföreständarinna i mindre familj eller hos respektabel ungeherre, kunnig i finare och enklare matlagning och förförigt i allt, som till ett väl ordnat hem hör. Svar till »L. T.», Degeberga.

I VÄNLIGT godt hem,

som värdinna, sällskap och hjälp hos ensam person el. liten fam., underv. 1 å 2 mindre barn, önskar medelåld. husl., musikal. dam af god fam. plats snart. Små preten. Svar »Hemtrönad», Hefjebol.

MUSIKALISK, undervisningsvan lärarinna,

som vistats utrikes längre tid och talar franska och engelska önskar plats. Svar »Goda framsteg», Iduns exp.

BILDAD FLICKA,

kunnig i matlagning o. alla inom ett hus förefallande göromål, barnkär samt något musikalisk önskar plats, helst i Stockholm. Svar med löneförmaner emotes tacksamt af »23 år», Viskafors.

I GUDFRUKTIG, finare familj på landet

önskar en flicka, att mot fritt liv och som medlem i familjen, komma för att lära allt hvad som till ett väl ordnat hushåll hör. Svar emotes tacksamt före 25 sept. märkt »Z. 1901», p. r. Vadstena.

EN UNG, anspråkslös flicka,

önskar i höst plats af frun tillhanda. Ar kunnig i handarbeten. Svar till »Tyra», p. r. Stensborg.

ETT YNGRE fruntimmer

önskar plats hos äldre dam, som sällskap och hjälp, eller i familj att gå frun tillhanda, helst i Stockholm. Svar märkt »Små lönepretentioner», Säftejö p. r.

EN UNG LÄRARINNA,

kunnig i handarbete och linnesömnad, önskar mot fritt liv och reseersättning plats i bättre familj att gå frun tillhanda för att vinna praktik i husliga göromål. Svar emotes tacksamt till »E.», Skara p. r.

UNG, bättre flicka,

kunnig i hvarjehanda inom ett hem förekommande göromål önskar plats i god fam., att gå frun tillhanda. Lön önskas samt att bli ansedd som familjemedlem. Goda rek. finnes. Svar emotes tacksamt till »23 år», Kristinehamn p. r.

HUSFÖRESTÄNDARINNON och BARNFRÖKNAR

söka platser genom fru Planius' byrå, f. d. B'om, Klarabergsgat. 35. Kl. 11-3.

BILDAD YNGRE KVINNA

ur godt aktadt hem, söker plats som sällskap eller hjälp. Svar till »Tor», Norrköping p. r.

EN ENKEL, anspråkslös bättre flicka,

söker plats att gå frun tillhanda. Svar till denna tidnings exp., helst före 25 dennes, under adress »Norrländska».

SJUKGYMNAST.

En ung musikalisk flicka med god uppfostran, som genomgått Dr Arvidssons gymnastikinstitut i Stockholm och under sommarens haft anställning vid badort, önskar plats i familj i stad eller på landet. Vidare genom korrespondens med »Gymnast», Svenska Telegrambyrå, Stockholm, Göteborg eller Malmö.

EN UNG FLICKA

kunnig i matlagning, bakt., slag, syltn. m. m. önskar plats som husföreständarinna. Svar märkt »M. H.», Norrköping p. r.

Plats önskas i bättre hem

som hushållsbiträde af flicka som äger vana vid husliga göromål, samt är kunnig i linnesömnad och handarbeten. Svar till »Värmländska», Iduns exp. f. v. b.

En 20 års flicka,

kunnig i klädsömnad önskar plats i familj att gå frun tillhanda i inomhus förefallande göromål. Svar i bref till fru Käck, Arboga.

EN 20 ARS FLICKA som genomgått Fröken Lundins samt Handarbetets vänners slöjddkurs med högsta betyg, önskar plats som slöjdlärarinna vid skola, eller i familj att undervisa barn, och vara behjälplig i hemmet med förekommande göromål. Svar motes tacksamt till »20 år», Vesterås p. r.

UNG, bildad flicka

önskar plats å större landegendom att biträda vid post eller skrifögromål och dessutom hjälpa till i hushållet. Prima rekommendationer. Svar torde lämnas till »E.-a», Visby p. r.

BILDAD FLICKA

af god familj, önskar plats antingen att tillse hem i stad för skolbarn från landet eller ock som sällskap och hjälp hos ensam dam eller i familj. Goda referenser finnes. Svar till Fr. E. Schultz, Hammarby, Storvik.

I EN GOD

och bildad familj på landegendom i Skåne kunna 2 unga flickor erhålla inackordering. Undervisning i språk och vanliga skolämnen af kunnig lärarinna. Tillfälle finnes till konfirmationsförberedelse tillsammans med 15-årig dotter. Svar till »N.», Hörby p. r.

INACKORDERING

för en eller två unga flickor kan erhållas under halva sept. och hela okt. på vackert belägen egendom ett par timmars järnvägsresa från Göteborg. Svar till »L.», Iduns exp. f. v. b.

INACKORDERING

kan erhållas för tvänne studerande flickor med deladt rum i tjänstemans familj (tre personer) i Stockholm (Vasastaden), fritt och centralt läge, alldeles vid spårväghuset å kr. 65 pr månad. Vidare genom korrespondens med »1901 Tjänsteman» under adr. S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm.

HOS en välutrad medelålders officersfamilj,

beoende en nära stad och 2 1/2 stambansstationer belägen egendom i Norra Småland, kunna 2 å 3 anspråkslösa och hemtrefliga unga damer finna en god och angenäm inackordering till moderat pris. Rikstelefon finnes. Svar adresseras »Anna», Flisby.

EN UNG, bildad flicka,

önskar i höst inack. i trefligt hem för att under husmoders ledning lära sig och deltaga i husliga göromål. Ar villig betala 25 å 30 kr. pr månad. Svar inom 8 dagar till »E. S.», Kalmar p. r.

INACKORDERING

önskas i bildadt hem i Stockholm, för tvänne unga flickor. Svar till »P. och E.», Söderköping p. r.

ETT MEDELÅLDERS, bildadt frunt.

kan erh. god inack. i stilla, godt hem i sund trakt för 450 kr. pr år. Vidare meddelande genom »S. H.», Charlottenberg.

FINARE INACKORDERING

för ett par unga flickor. Bostad Sturegatan. Underåttelse kl. 9-10 f. m., 5-6 e. m. pr. Tel. Östern. 1379.

EN UNG flicka

önskar i bättre familj, hvarst lifligt umgänge finnes, gå frun tillhanda för att på egen hand lära sig sköta hushåll. Svar med prisuppgift märkt »Hildur 18 år», Göteborg p. r.

För 2 barn

kan inackordering i förening med god, fordrande vård erhållas i prästfamilj. Närmare genom Th. Tjäders Byrå, Brunkebergst. 12

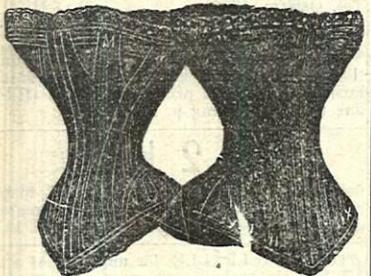
Pellerin's Margarin
är bäst!

Sparkasseräkning
4 proc. ränta.
Nordiska Kreditbanken
3 Drottninggatan 8
Mynttorget 4 Drottninggatan 102

Barnängens
Corilit,
hvit, brun och svart,
i tuber och burkar.
Bästa putscream
för skodon!

CARL BROMAN & C:o
Manufakturaffär och Damskrädderi
Lager af franska Siden- och Ylleyger.
34 Drottninggatan 34.
STOCKHOLM.

Brages räntor för
delaktiga.
Ingen förvaltnings-
avgift.
BRAGES
Hufvudkontor,
12 Kungs-
trädgårdsg.
Stockholm.

Snörlifvet La Gracieuse.
Detta så mycket omtyckta och för äldre,
kompulenta personer rekommenderade snörlif,
som förut endast har funnits hos Henric Labatt,
finnes nu i stort lager hos undertecknad.
Snörlifvet tilländes, om lifvidden uppgifves.

Amanda Smedberg,
29 Drottninggatan 29.

Järnets kvalitet, ej dess kvantitet, ästadkommer blod.
Capsuloids
Köpenhamn 7/1901.

The Capsuloids Comp.
I fjor förlorade min lilla flicka (13 år gammal) alldeles sin matlust samt blef blek och mager under den starka värmen, men i år gaf jag henne 3 capsuloids, så snart värmen inträdde. Jag visste, att det var ett godt medel, ty jag hade själf begagnat det, då jag var nedkommen och mycket svag, och jag kan med nöje intyga, att resultatet äfven i detta fall blef utmärkt. Min lilla dotter är oakadt värmen liflig och glad, har god matlust och en förträfflig hy.
Högaktningfullt
Dronningens Tvärgade 20.
MARIE HANSEN.

Järnets kvalitet och kvantitet i Capsuloids äro vetenskapligt riktiga. De passa för alla magar. De ästadkomma riktigt nytt blod och rekommenderas af de mest framstående medicine professorer och läkare samt af The Lancet, hvilken är den största medicinska tidskrift i världen. Erhållas i Sverige å alla apotek å kr. 2.50 pr ask. Enla fabrik: Capsuloid Company, 81 Snow Hill, London.

De bästa sidentygerna

Nyheter i största urval direkt från fabriken.

erhåller man af förstklassigt råmaterial i solida färger. Den, som önskar ett godt, hållbart sidentyg, torde rekvrirera provver från den gamla väl renommerade Sidenfirman

E. Spinner & C:ie, Zürich
(förr J. Zürrens sidenfabrik).

Allm. telefon:
8 68, 47 35,
47 36.

Rikstelefon
1 79.

**Olaus Olssons Kolimport-
Aktiebolag**
etableradt i Stockholm 1880.

1:a Anthracit.
Hushållskol. Cokes. Briketter.

Rättvik. Ombyte af vistelse-
ort, frisk luft är
Hälsa, Kraft o. Energie.

Kupongböcker, hvari allt inberäknadt för att, efter behag, längre eller kortare tid vistas i Fru Skoghs (firma Wilhelmina Wahlgren) Hoteller i Rättvik, Storvik och Bollnäs. Finnas att tillgå i Resebyrån, Operahuset härstades.

Hernösands Ensk. Bank

Kungsträdgårdsgatan 16.

Sparkasseräkning — Kassafack
från 15 kronor för år.
Värdehandlingar mottagas till förvaring och förvaltning af Notariatsafdelningen.

Voksenkollens Sanatorium

pr Christiania. — Dr J. C. Holm — 500 mtr ö. hafvet.

Kurmedel: Härligt, subalpint klimat. Elektriska ljusbad, glöd- och båglys efter nyaste och bästa system. Nauheimerbad (kolsyrebad) system Kiefer. Tang- och tallberrbad, halfbad, öscher o. s. v. Gymnastik och massage. Elektrisk behandling. Mineralvattenkurer och diet.
Reumatiska sjukdomar, urinsura diateser, gikt, hjärtlidanden och **nervösa åkommor:** sömnlöshet, nervös hufvudvärk, nervemärtor, nervös dyspepsi, förstoppning, bronkitis, astma, blodbrist.
Obs! Alla kurmedlen befinna sig inom sanatoriets byggnad.

A. WILH. PETRIS Grynfabriks Aktiebolags

i Hvetlanda

prisbelönta tillverkningar af ängpreparerade och krossade hafregryn samt ängprepareradt hafremjöl försäljes i hvarje väl sorterad speceri- och delikatesaffär

Obs! Ej att förväxla med 2:da s. k. Hvetlandagryn af annan tillverkning. Hvarje kolly af vår tillverkning är försedd med vidstående stämpel

Som jag i början af oktober d. å. flyttar min hufvud-
affär och försäljningslokal 29 C Drottninggatan till 16 Rege-
ringsgatan, får jag härmed värdsamt tillkännagifva, det jag
med anledning där af från och med måndagen den 2
september

Realiserar

det i min nuvarande lokal befintliga varulagret af

BARNKLÄDER

M. BENDIX,

29 C Drottninggatan 29 C,

1 tr. upp.

OBS! Order till landsorten expedieras endast mot efterkraf.

Fru Tilli Groths berömda huskur.

Enkel, god, ofarlig. Botar säkert och inom kort Magkatarr (äfven gammal),
Nerv- och fysisk svaghet, Reumatism, Kraftlöshet, dålig sömn och aptit, svår
Kolik samt Blekhet. Kr. 2:50 pr sats (äfven i frimärken).
OBS! Astma m. m. botas genom Astma-dekokten m. m.
Adr. Klarabergsgatan 46, Stockholm.

Vid
Vinslöfs
Kvinnliga
Slöjd- och Hushållsskola

börjas ny 9 månaders lärokurs den 1
nästk. november. Undervisningen, som
meddelas af 5 erkänt dugliga lära-
rinnor, omfattar följande läroämnen:
Väfnadskonst, kläd- och linnesöm,
finare handarbeten, stärkning och
strykning, förbandslära, sång och
matlagning.

Årsafgiften är 25 kronor med 10
kronors förhöjning för dem, som önska
deltaga i hushållsskolekursen.
Skolan, som understödes af länet
Hushållningssällskap, är fördelaktigt
belägen inom municipalsamhället vid
Vinslöfs station å Kristianstad Hess-
leholms järnväg.

Prospekt erhålles på begäran. An-
mälningar emottagas och rum anvi-
sas af kantor S. J. S. ERMAN.

Styrelsen.

Läs och tag vara på ovanstå-
ende annons!

Wilhelm Rieger
parfumeur,
Frankfurt a/M,

rekommenderar såsom specialiteter:

Genomskinlig kristalltvål
Erkänd den bästa och i bruket
drygast af alla toilette-tvålar.

Perles d'or.

Ny och fin parfym för näsduken.

Finnes i alla finare parfymaffärer.

EDISON

**FLÄKT-MOTORER
BATTERIER
FONOGRAFER och
PROJECTOSCOPE.**

Fullst. katalog n:o 14 på
begäran
Gem Phonograph Kr. 38.—
ny modell.

Standard.....	76.
Home.....	114.
Spring Motor.....	190.
M Electric.....	228.
Concert.....	285.
Edison Records.....	1.90
Edison Blanks.....	—76
Concert Records.....	5.70
Concert shaved Blanks.....	3.80
Projectoscope (rörliga bilder) ny modell.....	323.
Edisons kombi- nerade projecto- scope och ste- reopticon (ny modell).....	418.—

Original films till projectoscope för
hvar 50 fot längd..... 28.50
Rekvirera fullst. katalog n:r 14 öfver alla
apparater tillverkade vid the Edison Labo-
ratory och adressera alla order å äkta Edi-
son apparater till
National Phonograph Co., Foreign Department,
C. E. STEVENS, Manager, 15 Cedar St.,
New York, U. S. A.
Telegrafadress: »Estaban, New York.
Codex: A. B. C. A. 1 Lieber's och Com-
mercial.

Aug. Hoffmann
Kungl. Hofleverantör.
Pianofabrik
18 Lästmakargatan 18.
Obs. Instrumenter uthyras.

Sparkasseräkning
Räntegodtgörelse 4 1/2 proc.

Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank

Hufvudkontor: REGERINGSG.
Afdelningskontor: HÖTORGET 8.

Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,

Drottninggatan 6.
Hushållräkning 4 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

**Göteborgs
Enskilda Bank**

Brunkebergstorg 12.
Sparkasseränta 4 proc

Inteckningsbolaget.

Högsta depositionsränta..... 4 1/2 %
Kapitalräkningsränta..... 4 1/2 %

Sparkasseränta (vid afdelnings-
kontoret)..... 4 %

Sydsvenska
Kredit-Aktie-Bolaget,
Stockholm, 17 Fredsgatan 17.
Afdelningskontor Götg. 31.

(Fonder Kr. 4,440,000)

Deposition..... 4 1/2 %

Kapitalräkning..... 4 1/2 %

Sparkasseräkning..... 4 %

Upp- & Afskrifning..... 2 %

**Malmö-
Galoscher**

med pompadourkläckar

rekommenderas.

Finnas i hvarje väl sorterad af-
fär. Pris kr. 3: 25.

VACKRA VYKORT
från Helsinglands vackraste trakter, 12 s
portofritt för 1 kr. OBS! Nya uppl. me-
motiv fr. Jerfö, Delsbo, Ljusdal, Färlis
Sveg, Laforss m. fl. ERIC ERICSSON
Bokhandel, Ljusdal.

Vybrekort.

Mot insändande af 1 kr. i spar- eller fr-
märken, erhålles 12 olika vybrekort från
Helsingland. ERIC EWERLÖFS Bokhan-
del, Söderhamn. (S. T. A. 92517)

Gnid icke sönde

tvättkläderna på tvättbrädet och med sku-
borsten. Lagg dem i stället i blöt i en lju-
lut af Lagermans Tvättpulver, Tomte-
så sparar ni både kläder och arbete. Så-
jes hos alla välförsedda hrr speceri- & d
versehandlande i riket.

Prisbelönt senast vid Världsutställ-
ningen i Paris 1900.

Glöm icke
att

**Mustads
Taffelgrädd**

är bästa och billigaste
bordsmör.